

**RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)**

**dokonanej w dniach 15-16 stycznia 2019
na kierunku „dyrygentura” prowadzonym
na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki
Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku**

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	5
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	10
Dobre praktyki	11
Zalecenia	11
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	11
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2	11
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	19
Dobre praktyki	19
Zalecenia	19
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	19
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3	19
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	24
Dobre praktyki	25
Zalecenia	25
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	25
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	27
Dobre praktyki	27
Zalecenia	27
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	27
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5	27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	28
Dobre praktyki	29
Zalecenia	29
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron	30
Dobre praktyki	31

Zalecenia	31
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	31
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	32
Dobre praktyki	33
Zalecenia	33
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	33
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	36
Dobre praktyki	36
Zalecenia	36
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	36
Załączniki:	38
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia.....	38
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	39
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych.....	41
Załącznik nr 4. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	52
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	52

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. Andrzej Godek, ekspert PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Hanna Kostrzewska, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Jerzy Swoboda, ekspert PKA
3. Wioletta Marszelewska, ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
4. Michał Klimczyk, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. Szymon Krawczyk, ekspert PKA reprezentujący studentów – obserwator

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku dyrygentura prowadzonym na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2018/2019. PKA po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku, przyznając ocenę pozytywną (Uchwała Nr 321/2012 z dnia 6 września 2012 r.). W wyniku tej oceny PKA sformułowała zalecenia, które zostaną przedstawione i omówione w dalszej części raportu i które – jak ustalono w trakcie wizytacji – zostały zrealizowane.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i Wydziału oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, pracownikami Wydziału, z osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, za prowadzenie kierunku studiów, praktyki dyrygenckiej, a także z przedstawicielami Samorządu Studentów, Biura Karier. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej i socjalnej wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Dyrygentura	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego i drugiego stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar sztuki	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	sztuki muzyczne dyscyplina dyrygentura	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	studia pierwszego stopnia - 6 semestrów, 180 punktów ECTS studia drugiego stopnia - 4 semestry 120 punktów ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	specjalność dyrygentura symfoniczno-operowa (studia pierwszego i drugiego stopnia)	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	licencjat/magister sztuki	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	13	-
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów <u>na studiach stacjonarnych</u>	studia pierwszego stopnia – 1495 studia drugiego stopnia - 560	

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1. Koncepcja kształcenia

1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów

1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Przyjęta, na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki Akademii Muzycznej im. S. Moniuszki w Gdańsku, koncepcja kształcenia w ramach kierunku dyrygentura wynika z założeń pełnionej przez uczelnię oraz jednostkę misji, do której priorytetów zaliczono: przekazywanie wiedzy o dziedzictwie kultury polskiej i współodpowiedzialność za losy funkcjonujących w kraju i w regionie instytucji artystycznych oraz szkolnictwa niższych stopni. Realizacji tak sformułowanych powinności służy – w ramach kierunku dyrygentura – kształcenie wysoko kwalifikowanych muzyków oraz kadr dla szkolnictwa muzycznego i animatorów życia kulturalnego, także w oparciu o prowadzoną przez wydział i uczelnię politykę jakości kształcenia, której gwarantem jest Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia. Potrzeba zapewnienia jakości wynika ze świadomości nowej roli szkół wyższych w społeczeństwie i gospodarce, mobilności studentów i absolwentów, uznawalności ich kwalifikacji, a tym samym możliwości zatrudniania absolwentów, przy czym jakość pojmuje się m.in. jako doskonałość i gotowość do realizacji postawionych celów, czy też jako stopień realizacji zamierzeń. Celami, które przyjęła Akademia Muzyczna w Gdańsku i – w procesie kaskadowania – prowadzący kierunek dyrygentura Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki, są: kształcenie studentów, prowadzenie badań naukowych oraz działalności artystycznej (w tym twórczej), rozwój infrastruktury, kreowanie wizerunku w otoczeniu zewnętrznym.

Przy konstruowaniu planu rozwoju koncepcji kształcenia w ramach kierunku dyrygentura, wykorzystano dokonania innych jednostek prowadzących tożsamy kierunek, w tym: Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, oraz krakowskiej i poznańskiej Akademii Muzycznych; nawiązano do modeli kształcenia wypracowanych przez te jednostki, doceniając ich wieloletnie doświadczenie. Ponadto uwzględniając postęp w dziedzinie sztuki oraz dyscyplinie artystycznej, jaką jest dyrygentura, odniesiono się do wzorów kształcenia kulturowanych w niemieckich, rosyjskich i skandynawskich uczelniach; w tym skorzystano z indywidualnych artystycznych doświadczeń czynnych zawodowo dyrygentów oraz pedagogów m.in. prodziekana pokrewnego wydziału (Fachbereich I) w Hochschule für Musik und darstellende Kunst we Frankfurt nad Menem, czynnych dyrygentów – dyrektorów artystycznych znaczących zespołów orkiestrowych i operowych w Polsce i za granicą, absolwenta dyrygentury w Petersburgu, pracującego w krajach skandynawskich czy absolwenta Akademii der Künste w Berlinie.

Pod uwagę wzięto także oczekiwania studentów wobec studiów, związane z panującą na rynku pracy konkurencją; zostały one uwzględnione w koncepcji kształcenia. Określony w niej zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych odpowiada na potrzeby rynku pracy, na którym uznaje się jedynie profesjonalnie przygotowanych dyrygentów, zarówno w zakresie techniki dyrygenckiej jak i szerokiego wykształcenia humanistycznego. Tylko wysoki poziom wiedzy, kompetencji i umiejętności gwarantuje zatrudnienie absolwentów we wszelkiego typu instytucjach kultury.

Realizacja programu kształcenia pozwala ponadto na uzyskanie kwalifikacji, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2014 poz. 784) oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. z 2017 poz. 1575).

1.2.

Badania naukowe na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki prowadzone są głównie przez pedagogów skupionych w Instytucie Teorii Muzyki; w badawczym centrum sytuują się: problematyka analizy dzieła muzycznego, historia kultury muzycznej Gdańska, a także zagadnienia związane z pedagogiką muzyczną, w tym w szczególności – kształcenie słuchu muzycznego.

Działalność dyrygencka – skorelowana z badaniami naukowymi – przyczynia się do popularyzacji wyników badań. Podejmowane działania artystyczne korespondują z tematyką prac badawczych; zachodzą różnego typu relacje między teorią a praktyką dyrygencką. Sytuacja taka ma miejsce m.in. w przypadku włączania do repertuaru orkiestrowego muzykaliów – rękopisów i druków odkrywanych, katalogowanych i badanych przez członków Pracowni Kultury Muzycznej Gdańska – pochodzących ze zbiorów Biblioteki Gdańskiej PAN, Archiwum Państwowego w Gdańsku oraz Biblioteki Carolina Revidiva w Uppsali i Staatsbibliothek Preussischer Kulturbesitz w Berlinie. Wymiernym efektem ww. związków jest dysertacja doktorska: „Friedrich Wilhelm Markull – *Symfonia nr 2 c-moll* op. 59. Współczesne prawykonanie historycznego utworu”. Organizowane – i prowadzone przez dyrygentów zatrudnionych na Wydziale – są również koncerty towarzyszące konferencjom naukowym, których program artystyczny jest skorelowany z obradami. Przykładem tego typu inicjatyw jest przedstawienie opery S. Moniuszki *Straszny dwór*, stanowiące głos do rozważań zaprezentowanych podczas Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Stanisław Moniuszko. Człowiek i dzieło w kulturze” (11-12.05.2018).

Wyniki prowadzonych przez pracowników badań są zamieszczane m.in. w czasopiśmie gdańskiej akademii „Aspekty Muzyki” – tutaj właśnie został opublikowany artykuł „Der Dirigent in der Oper — der Dirigent im Konzertsaal. Eine kurze Orientierung für junge Dirigenten, die am Beginn ihres Studiums stehen” (2014, t. 4).

Jak wynika z Ustawy (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018, art. 4.1.): „działalność naukowa obejmuje badania naukowe, prace rozwojowe oraz twórczość artystyczną”; dlatego też w tym miejscu należy wspomnieć o bogatej działalności artystycznej dyrygentów zatrudnionych na Wydziale, która to przyczyniła się zarówno do uzyskania przez Jednostkę uprawnień do nadawania stopnia doktora w dyscyplinie dyrygentura, jak i do przyznania Wydziałowi Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki – w wyniku parametryzacji 2017 – kategorii A.

Kierunek prowadzonych badań – tych, w których biorą udział pracownicy zatrudnieni w ramach kierunku dyrygentura – jest zgodny z założonymi efektami kształcenia. Ma wpływ na uzyskanie m.in. takich efektów kształcenia jak: znajomość repertuaru i materiału muzycznego; znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych, wiedzę dotyczącą współczesnej kultury; znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru w zakresie dyrygentury symfoniczno-operowej; takie rozwinięcie osobowości artystycznej, które umożliwia tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych; czyli pozwala na kształtowanie szeregu umiejętności warsztatowych, intelektualnych i emocjonalnych niezbędnych na rynku pracy.

1.3.

Zakres merytoryczny efektów kształcenia sformułowanych dla kierunku dyrygentura wynika z jego przyporządkowania do obszaru sztuki oraz dziedziny sztuki muzyczne, a także dyscypliny dyrygentura. Określone efekty kształcenia uwzględniają poziom i profil kwalifikacji (studia I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim), są osiągalne w kontekście sposobu ich sformułowania. Zatem występuje zgodność przypisania kierunku do obszaru wiedzy, dziedziny i dyscypliny artystycznej, do których odnoszą się efekty kształcenia, które z kolei są spójne z opisem efektów właściwych dla danego poziomu studiów zdefiniowanych przez Krajową Ramę Kwalifikacji. Dla studiów I st. sformułowano: 21 efektów w zakresie wiedzy, 24 efekty odniesione do umiejętności oraz 15 efektów definiujących kompetencje społeczne. Dla studiów II st. ich liczba kształtuje się odpowiednio: 17, 20 i 9 efektów. W poszczególnych grupach efektów (wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne) dla studiów I i II stopnia określono tożsame zakresy i aspekty, np. efekty dotyczące wiedzy obejmują następujące zakresy: znajomości repertuaru i materiału muzycznego; nauk o sztuce; rozumienia kontekstu sztuki muzycznej; umiejętności improwizacyjnych (studia II stopnia); improwizacji (studia I stopnia); pedagogiki, a aspekty wyróżniono w ramach efektów dotyczących kompetencji społecznych. Są to aspekty: niezależności; uwarunkowań psychologicznych; krytycyzmu; komunikacji społecznej; prawa autorskiego (ten aspekt pojawia się tylko w efektach sformułowanych dla studiów I stopnia).

Efekty kształcenia na studiach pierwszego i drugiego stopnia (sformułowane w sposób jasny i zrozumiały), pomimo ujęcia ich w tożsamych zakresach i aspektach różnią się od siebie; wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne zdobyte na studiach I stopnia są pogłębiane i poszerzane na studiach II stopnia, np. po osiągnięciu efektu kształcenia w zakresie znajomości repertuaru i materiału muzycznego absolwent studiów I stopnia: posiada ogólną znajomość literatury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem utworów przeznaczonych na orkiestry kameralne, symfoniczne i małe zespoły operowe; natomiast absolwent studiów II stopnia: posiada już gruntowną znajomość repertuaru symfoniczno-operowego i związanych z nim tradycji wykonawczych.

Efekty kształcenia obejmują też umiejętności badawcze i kompetencje niezbędne do podejmowania działalności badawczej w zakresie uprawianej dyscypliny. Zostały one określone następująco: w zakresie warsztatu naukowego i umiejętności werbalnych:

1. Absolwent studiów I st. potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów oraz posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie nauk o sztuce, a także posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych, właściwych dla studiowanego kierunku, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.

2. Absolwent studiów II stopnia: potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy; posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie nauk o sztuce, a także posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych oraz wystąpień ustnych, w zakresie właściwym dla studiowanego kierunku.

Efekty kształcenia sformułowane na poziomie przedmiotów w sposób prawidłowy uszczegóławiają kierunkowe efekty kształcenia, do których się odnoszą.

Studia w ramach ocenianego kierunku umożliwiają uzyskania kompleksowego przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela. Uzyskanie tego typu przygotowania możliwe jest przy założeniu realizacji cyklu kształcenia w ramach Studium Pedagogicznego, które jest odrębną, międzywydziałową jednostką strukturalną, w ramach której prowadzone jest tzw. kształcenie

pedagogiczne. Zajęcia w ramach Studium dostępne są dla studentów tych kierunków prowadzonych w Uczelni, w ramach których możliwe jest uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu nauczyciela. W programie Studium uwzględniono pełny zakres efektów kształcenia zawartych w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. nr 25, poz. 131). Realizowanie praktyk powoduje osiągnięcie następujących efektów kształcenia:

na studiach I stopnia, m.in.:

- posiada ogólną znajomość literatury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem utworów przeznaczonych na orkiestry kameralne, symfoniczne i małe zespoły operowe;
- posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego ze specjalnością dyrygentury symfoniczno-operowej;
- rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania;
- posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru symfoniczno-operowego

na studiach II stopnia, m.in.:

- posiada gruntowną znajomość repertuaru symfoniczno-operowego i związanych z nim tradycji wykonawczych;
- posiada szczegółową wiedzę dotyczącą repertuaru symfoniczno-operowego oraz związanego z nią piśmiennictwa;
- posiada gruntowną znajomość literatury muzycznej;
- umie zastosować wiedzę dotyczącą elementów struktury dzieła muzycznego i ich wzajemnych relacji do wyrażania własnych koncepcji artystycznych.

Z kolei opanowując treści kształcenia w zakresie znajomości języków obcych student osiąga następujące efekty kształcenia: ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych, właściwych dla studiowanego kierunku, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki; posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji dotyczących specjalności dyrygentury symfoniczno-operowej (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), jest przygotowany do współpracy jako dyrygent symfoniczno-operowy z innymi muzykami w różnego typu zespołach, także zagranicznych.

Podsumowując, przegląd efektów kształcenia skłania do stwierdzenia, iż ich naczelną wartością jest dążenie do wszechstronnego wykształcenia absolwenta o jasno sprecyzowanych, w zależności od poziomu studiów, zakresach: wiedzy, umiejętności i kompetencji: od zakresów podstawowych (studia I st.) do zaawansowanych/pogłębionych (studia II st.). Sposób opisu, określający zakres i poziom głębokości wiedzy efektów kształcenia, jest przejrzysty, jednoznaczny i precyzyjny; pozwala i umożliwia weryfikację osiągania efektów kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Przyjęta na kierunku dyrygentura koncepcja kształcenia, do której priorytetów zaliczono: przekazywanie wiedzy o dziedzictwie kultury polskiej, jest w pełni realizowana. Osiągnięcie sformułowanych efektów jest równoznaczne z wykształceniem wysoko kwalifikowanych muzyków oraz animatorów życia kulturalnego.

Mocną stroną jest powiązanie efektów kształcenia z prowadzonymi w jednostce badaniami naukowymi, w tym działalnością artystyczną dyrygentów. Udział studentów w pracach badawczych/działalności artystycznej zapewnia, poprzez realizację programu studiów, osiągnięcie wszystkich efektów kształcenia określonych dla kierunku dyrygentura, w tym

w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. W programie i procesie kształcenia wykorzystuje się wyniki badań naukowych prowadzonych w jednostce oraz indywidualne doświadczenia zdobyte podczas działalności artystycznej.

Słabą stroną jest brak projektów badawczych prowadzonych wyłącznie przez dyrygentów, jednakże tutaj ma zastosowanie uznanie działalności artystycznej za równoważną działalności badawczej.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Dobór treści kształcenia

W programie kształcenia studiów I i II stopnia przedmioty ujęto w następujące moduły: specjalistyczny, kierunkowy, podstawowy, zajęć ogólnouczeniowych do wyboru i specjalistyczny do wyboru. Przedmioty do wyboru stanowią 30% ogólnej liczby punktów ECTS: na studiach I stopnia – są to 54 punkty ECTS (ze 180); studiach II stopnia – 36 punktów ECTS (ze 120). Treści kształcenia w programie studiów II stopnia w stosunku do studiów I stopnia są pogłębione i poszerzone, a ich przyswojenie powoduje osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla kierunku dyrygentura; np. w module specjalistycznym programu kształcenia studiów I stopnia zawarto treści kształcenia związane z warsztatem dyrygenckim i poznawaniem tradycji wykonawczych (przekazywane m.in. w ramach takich przedmiotów jak dyrygentura, czytanie partytur), których przyswojenie umożliwi osiągnięcie efektów kształcenia:

- w zakresie znajomości repertuaru i materiału muzycznego (wiedza): po studiach I stopnia absolwent, m.in.: posiada ogólną znajomość literatury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem utworów przeznaczonych na orkiestry kameralne, symfoniczne i małe zespoły operowe; posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego ze specjalnością dyrygentury symfoniczno-operowej; po studiach II stopnia absolwent, m.in.: posiada gruntowną znajomość repertuaru symfoniczno-operowego i związanych z nim tradycji wykonawczych; posiada szczegółową wiedzę dotyczącą repertuaru symfoniczno-operowego oraz związanego z nią piśmiennictwa;
- w zakresie ekspresji artystycznej, repertuaru, pracy w zespole, ćwiczenia i pracy podczas prób, czytania nut, umiejętności słuchowych, twórczych i odtwórczych (umiejętności); po studiach I stopnia absolwent, m.in.: dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych w zakresie kierowania mniejszymi zespołami orkiestrowymi i wokalnymi; posiada znajomość i umiejętność wykonywania

reprezentatywnego repertuaru w zakresie dyrygentury symfoniczno-operowej; jest przygotowany do współpracy jako dyrygent symfoniczno-operowy z innymi muzykami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym; po studiach II stopnia absolwent, m.in.: posiada wysoko rozwiniętą osobowość artystyczną umożliwiającą tworzenie, realizowanie i wyrażanie własnych koncepcji artystycznych; samodzielnie interpretuje utwory muzyczne w oparciu o własne twórcze motywacje i inspiracje na wysokim poziomie profesjonalizmu, zgodnie z wymaganiami stylistycznymi; potrafi wykazywać się umiejętnością budowania i pogłębiania obszernego repertuaru w zakresie dyrygentury symfoniczno-operowej, z możliwością specjalizowania się w wybranym obszarze; jest zdolny do funkcjonowania w różnych zespołach wykonawczych jako dyrygent symfoniczno-operowy i posiada umiejętność współdziałania z innymi artystami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym;

- w aspekcie niezależności, uwarunkowań psychologicznych, komunikacji społecznej (kompetencje społeczne); po studiach I stopnia absolwent, m.in.: rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie; posiada umiejętność adaptowania się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej; umiejętnie komunikuje się w obrębie własnego środowiska muzycznego i społeczności (twórcy, wykonawcy, odbiorcy); po studiach II stopnia absolwent, m.in.: rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi inspirować oraz organizować proces uczenia się innych osób; świadomie umie zaplanować swoją ścieżkę kariery zawodowej na podstawie zdobytych na studiach umiejętności i wiedzy, wykorzystując również wiedzę zdobytą w procesie ustawicznego samokształcenia; wykorzystuje mechanizmy psychologiczne, wykazując się umiejętnością funkcjonowania w społeczeństwie w zakresie wykonywania własnych działań artystycznych i dostosowywania się do współczesnego rynku pracy.

Moduły zostały poprawnie wyodrębnione; podział treści kształcenia na moduły jest czytelny i przejrzysty, prawidłowo określa ich wymiar godzinowy oraz oszacowanie nakładu pracy niezbędnego do osiągnięcia efektów kształcenia.

Przegląd przedmiotów ujętych w moduły ujawnił powtórzenie w programie studiów I i II stopnia przedmiotu Analiza dzieła muzycznego. Jednak zapoznanie się z odnośnymi sylabusami wykazało, iż przedmiot w zależności od stopnia studiów zawiera odmienne treści kształcenia – na studiach I stopnia analizowane są sonaty i koncerty, jako formy typowe dla twórczości wieków XVIII i XIX, z kolei na studiach II stopnia analizowane są dzieła reprezentatywne dla technik i stylów muzycznych obecnych w wiekach XX i XXI: sonoryzmu, neoklasycyzmu, dodekafonii, serializmu i strukturalizmu, muzyki konkretnej i innych. Także przedmiot: Krytyka i prelekcja pojawia się wśród przedmiotów do wyboru zarówno dla studentów I jak i II stopnia. Niestety tutaj analiza sylabusów ujawniła, iż treści kształcenia są tożsame dla studiów I i II stopnia. Wątpliwości budzi więc sensowność udostępniania tego samego przedmiotu na studiach różnych stopni. Ponadto nazwy przedmiotów: metodyka harmonii i metodyka zasad muzyki są błędnie sformułowane; powinny brzmieć: metodyka nauczania harmonii, metodyka nauczania zasad muzyki, co odpowiada zakresom przedmiotów.

W module specjalistycznym – obowiązkowym pojawiają się też praktyki zawodowe – dyrygenckie, które polegają – w pierwszym roku studiów I stopnia – na biernym uczestnictwie w próbach orkiestry (obserwacja) oraz – w kolejnych latach studiów I stopnia i na studiach II stopnia – na czynnym uczestnictwie w próbach różnego typu zespołów (prowadzenie prób); szczegółowe zasady podane są w regulaminie praktyk. Celem prowadzenia praktyk dyrygenckich jest przede wszystkim: zapoznanie się z zasadami pracy z zespołami orkiestrowymi; ukształtowanie nawyków dyrygenckich i praktyczne zapoznanie z literaturą przedmiotu; rozwijanie umiejętności komunikacji z większą grupą wykonawców prowadzącego zespół. Należy zaznaczyć, iż w sylabusach jednakowo zdefiniowano cele dla studentów I i II

stopnia, choć w zależności od stopnia studiów dzięki odbytym praktykom osiągnane są inne efekty (również dzięki stopniowaniu trudności, zróżnicowanemu repertuarowi oraz zwiększonej ilości godzin na studiach II stopnia).

Treści programowe praktyk odpowiadają sformułowanym dla nich efektom kształcenia a miejsca odbywania praktyk gwarantują realizację tego programu i zdobycie przez studentów przypisanych do nich efektów kształcenia.

Z kolei opanowanie treści kształcenia w zakresie lektoratów języków obcych (skupionych na tematyce muzycznej – słownictwo tekstów naukowych dotyczących teorii, historii muzyki oraz instrumentologii) prowadzi do osiągnięcia efektu kształcenia jakim jest znajomość wybranego języka obcego na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Treści programowe odpowiadają sformułowanym dla nich efektom kształcenia.

Praktyka pedagogiczna odbywana jest w ramach programu Studium Pedagogicznego. Szkołą praktyk jest Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. F. Nowowiejskiego w Gdańsku. Studenci mogą także zrealizować praktyki hospitując lekcje w dowolnie wybranych szkołach muzycznych I i II stopnia na terenie kraju. Podstawą prawną dla realizacji praktyk pedagogicznych w konkretnych szkołach jest porozumienie zawarte pomiędzy Uczelnią a szkołą. Przedstawiona przez ocenianą jednostkę dokumentacja praktyk pedagogicznych obejmowała: informację dotyczącą trybu realizacji praktyk pedagogicznych, karty praktyk i hospitacji, kartę zaliczeń przedmiotów i praktyk realizowanych w ramach Studium Pedagogicznego, zaświadczenie o ukończeniu Studium Pedagogicznego.

Zatem w programie kształcenia wyraźnie widoczna jest spójność treści programowych, w tym treści przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego oraz praktyk zawodowych i pedagogicznych, z efektami kształcenia zakładanymi dla kierunku dyrygentura.

Wyniki badań naukowych prowadzonych w jednostce przekładają się bezpośrednio na aktualizację przekazywanych treści kształcenia. Wiedza na temat aktualnego stanu badań, realizowanych projektów badawczych i ich rezultatów, przekazywana jest studentom bezpośrednio na zajęciach, co często prowadzi do wyboru problematyki prac etapowych i dyplomowych, udziału w konferencjach, publikowania tekstów naukowych czy wreszcie kontynuacji kształcenia na studiach doktoranckich.

W planie studiów uwzględniono przedmioty z obszaru nauk humanistycznych:

- na studiach I stopnia: filozofię (4 pkt ECTS) oraz historię sztuki (4 pkt. ECTS);
- na studiach II stopnia: kultury muzyczne świata (4 pkt ECTS) oraz krytykę i prelekcję (4 pkt. ECTS).

Ponadto na studiach I stopnia realizowane są zajęcia wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin.

**Powiązanie zajęć z prowadzonymi badaniami naukowymi przedstawia się następująco:
na studiach I stopnia:**

- Projekt badawczy: Techniczne, stylistyczne i kontekstowe aspekty twórczości kompozytorskiej – dokumentacje, analizy, interpretacje, reinterpretacje. Powiązanie z przedmiotami: dyrygentura (26 pkt. ECTS); praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); historia muzyki powszechnej (15 pkt. ECTS); literatura muzyczna (6 pkt. ECTS); muzyka polska XX i XXI wieku (4 pkt. ECTS); techniki kompozytorskie XX wieku (4 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (8 pkt. ECTS);
- Projekt badawczy: Muzyka fortepianowa i organowa w perspektywie historycznej, formalnogatunkowej i instrumentologicznej. Powiązanie z przedmiotami: Fortepian (6 pkt. ECTS); historia muzyki powszechnej (15 pkt. ECTS); literatura muzyczna (6 pkt. ECTS); muzyka polska XX i XXI wieku (4 pkt ECTS); techniki kompozytorskie XX wieku (4 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (8 pkt. ECTS);

- Projekt badawczy: Problemy, uwarunkowania i znaczenie wczesnej edukacji muzycznej. Powiązanie z przedmiotami: kształcenie słuchu z metodyką kształcenia słuchu (3 pkt. ECTS); pedagogika ogólna (2 pkt. ECTS); pedagogika I i II etapu edukacyjnego (2 pkt. ECTS).
- Projekt badawczy: Kształcenie słuchu muzycznego: problemy, metody, pedagogika – ujęcia praktyczno-teoretyczne i naukowe. Powiązanie z przedmiotami: praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); kształcenie słuchu (9 pkt. ECTS); kształcenie słuchu z metodyką kształcenia słuchu (3 pkt. ECTS);
- Projekt badawczy: Kultura muzyczna Gdańska i regionu — badania źródłoznawcze i dokumentacyjne, analizy, interpretacje i edycje dzieł. Powiązanie z przedmiotami: dyrygentura (26 pkt. ECTS); praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); literatura muzyczna (6 pkt. ECTS); programy edytorskie (2 pkt. ECTS)
- Projekt badawczy: Działalność artystyczna w zakresie dyrygentury. Powiązanie z przedmiotami: dyrygentura (26 pkt. ECTS); praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); historia muzyki powszechnej (15 pkt. ECTS); literatura muzyczna (6 pkt. ECTS); muzyka polska XX i XXI wieku (4 pkt. ECTS); techniki kompozytorskie XX wieku (4 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (8 pkt. ECTS);
- Projekt badawczy: Działalność twórcza w zakresie kompozycji i aranżacji. Powiązanie z przedmiotami: praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); historia muzyki powszechnej (15 pkt. ECTS); literatura muzyczna (6 pkt. ECTS); muzyka polska XX i XXI wieku (4 pkt. ECTS); techniki kompozytorskie XX wieku (4 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (8 pkt. ECTS);
- Projekt badawczy: Muzyka teatralna i filmowa. Powiązanie z przedmiotami: dyrygentura (26 pkt. ECTS); praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); literatura muzyczna (6 pkt. ECTS); muzyka polska XX i XXI wieku (4 pkt. ECTS); techniki kompozytorskie XX wieku (4 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (8 pkt. ECTS);

Przedmioty powiązane z badaniami naukowymi: dyrygentura (26 pkt. ECTS); praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); historia muzyki powszechnej (15 pkt. ECTS); literatura muzyczna (6 pkt. ECTS); muzyka polska XX i XXI wieku (4 pkt. ECTS); techniki kompozytorskie XX wieku (4 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (8 pkt. ECTS); Fortepian (6 pkt. ECTS); programy edytorskie (2 pkt. ECTS); kształcenie słuchu (9 pkt. ECTS); kształcenie słuchu z metodyką kształcenia słuchu (3 pkt. ECTS); pedagogika ogólna (2 pkt. ECTS); pedagogika I i II etapu edukacyjnego (2 pkt. ECTS). Punkty ECTS łącznie: 91 pkt. ECTS;

na studiach II stopnia:

- Projekt badawczy: Techniczne, stylistyczne i kontekstowe aspekty twórczości kompozytorskiej – dokumentacje, analizy, interpretacje, reinterpretacje. Powiązanie z przedmiotami: dyrygentura (28 pkt. ECTS); praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (4 pkt. ECTS); techniki kompozytorskie XX i XXI wieku (6 pkt. ECTS); style muzyczne (6 pkt. ECTS); estetyka (5 pkt. ECTS);
- Projekt badawczy: Muzyka fortepianowa i organowa w perspektywie historycznej, formalnogatunkowej i instrumentologicznej. Powiązanie z przedmiotami: style muzyczne (6 pkt. ECTS); estetyka (5 pkt. ECTS);
- Projekt badawczy: Kształcenie słuchu muzycznego: problemy, metody, pedagogika – ujęcia praktyczno-teoretyczne i naukowe. Powiązanie z przedmiotami: praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS);
- Projekt badawczy: Kultura muzyczna Gdańska i regionu — badania źródłoznawcze i dokumentacyjne, analizy, interpretacje i edycje dzieł. Powiązanie z przedmiotami: dyrygentura (28 pkt. ECTS); praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); style muzyczne (6 pkt. ECTS); źródłoznawstwo i edytorstwo muzyczne (3 pkt. ECTS); seminarium muzyki dawnej (2 pkt. ECTS);
- Projekt badawczy: Działalność artystyczna w zakresie dyrygentury. Powiązanie z przedmiotami: dyrygentura (28 pkt. ECTS); praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); style

muzyczne (6 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (4 pkt. ECTS); techniki kompozytorskie XX i XXI wieku (6 pkt. ECTS); estetyka (5 pkt. ECTS);

- Projekt badawczy: Działalność twórcza w zakresie kompozycji i aranżacji. Powiązanie z przedmiotami: praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); propedeutyka kompozycji (4 pkt. ECTS); style muzyczne (6 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (4 pkt. ECTS); techniki kompozytorskie XX i XXI wieku (6 pkt. ECTS); estetyka (5 pkt. ECTS);
- Projekt badawczy: Muzyka teatralna i filmowa. Powiązanie z przedmiotami: dyrygentura (28 pkt. ECTS); praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); style muzyczne (6 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (4 pkt. ECTS); techniki kompozytorskie XX i XXI wieku (6 pkt. ECTS);

Przedmioty powiązane z badaniami naukowymi: dyrygentura (28 pkt. ECTS); praktyki dyrygenckie (4 pkt. ECTS); propedeutyka kompozycji (4 pkt. ECTS); analiza dzieła muzycznego (4 pkt. ECTS); techniki kompozytorskie XX i XXI wieku (6 pkt. ECTS); style muzyczne (6 pkt. ECTS); źródłoznawstwo i edytorstwo muzyczne (3 pkt. ECTS); seminarium muzyki dawnej (2 pkt. ECTS); estetyka (5 pkt. ECTS). Punkty ECTS łącznie: 62 pkt. ECTS.

Dobór metod

Metody kształcenia są zależne od treści kształcenia, sposobu osiągania efektów kształcenia i związanej z nimi formy kształcenia: podczas zajęć indywidualnych dochodzi do relacji Mistrz – uczeń; i tutaj dobór stosowanych metod ukierunkowany jest na indywidualne potrzeby studenta (zależne od jego zdolności i kreatywności) oraz umożliwia realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia (stosuje się metody: objaśniające i wyjaśniające oraz eksponujące); zajęcia zbiorowe – wykorzystują nowoczesne środki komunikacji i są modyfikowane adekwatnie do przekazywanych treści i oczekiwanych rezultatów. Metody zostały opisane w sylabusach poszczególnych przedmiotów; Zespół Oceniający mógł się z nimi zapoznać poprzez hospitację zajęć oraz w trakcie spotkania z pracownikami jednostki. W formie zajęć indywidualnych na studiach I stopnia prowadzonych jest 8 przedmiotów, na studiach II stopnia – 4. Liczebność grup zajęć zbiorowych mieści się w granicach od 8 do 12 osób dla przedmiotów grupowych i od 10 do 40 dla przedmiotów zbiorowych (wspólnych z kierunkiem kompozycja i teoria muzyki lub ogólnouczelnianych).

Przygotowanie do prowadzenia badań – w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia – student zdobywa opanowując treści kształcenia takich przedmiotów jak: metodologia pisemnej pracy dyplomowej, psychologia ogólna, analiza dzieła muzycznego, filozofia, język obcy. Dzięki tym przedmiotom osiąga efekty z zakresu warsztatu naukowego i umiejętności werbalnych takie jak, np.: potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów oraz posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie nauk o sztuce, właściwych dla studiowanego kierunku i specjalności; umie samodzielnie zdobywać wiedzę i posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla studiowanej dyscypliny w typowych sytuacjach profesjonalnych; posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych, właściwych dla studiowanego kierunku i specjalności studiów, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł. Metody dydaktyczne służące przygotowaniu studentów do prowadzenia badań to: wykład, konwersatorium, korekta konspektów, tekstów i sposobów opracowania problemu badawczego. Z kolei studenci II stopnia uczestniczą w badaniach – i tutaj należy podkreślić uznanie przez ustawodawcę działalności artystycznej jako odpowiadająca badawczej – studenci aktywnie uczestniczą w projektach artystycznych.

Kształcenie na wizytowanym kierunku studiów charakteryzuje się wysokim stopniem indywidualizacji co umożliwia uzyskanie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Należy pozytywnie ocenić ilościowy stosunek zajęć praktycznych do teoretycznych sprzyjający sprawnemu i systematycznemu pogłębianiu wiedzy, umiejętności i kompetencji. Regulamin Studiów Akademii Muzycznej przewiduje możliwość studiów według indywidualnego programu studiów i programu kształcenia (IPS) oraz indywidualną organizację studiów (IOS).

2.2.

Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia jest weryfikowana podczas zaliczeń, kolokwii i egzaminów. Za kolokwia, zaliczenia i egzaminy odpowiadają pedagodzy prowadzący poszczególne przedmioty, pozostający pod merytoryczną opieką kierownika katedry. Rodzaje metod sprawdzania i oceniania są powiązane, dostosowane i zróżnicowane tak, aby zapewnić sprawdzenie i ocenę wszystkich zakładanych efektów kształcenia przypisanych do przedmiotów (szczegóły zostały opisane w sylabusach, a student jest o nich informowany na pierwszych zajęciach).

System oceniania obejmuje tradycyjne metody sprawdzania wiedzy studentów: przedmioty kończą się egzaminem lub zaliczeniem. Zakres i poziom efektów kształcenia uzyskanych przez studentów jest weryfikowany poprzez prace etapowe i egzaminacyjne oraz dzienniki i karty praktyk (stosowane narzędzia oceny przebiegu praktyk odnoszą się do efektów kształcenia sformułowanych do praktyk i umożliwiają ocenę stopnia ich osiągnięcia przez studentów). Należy jednocześnie dodać, iż podczas zajęć indywidualnych oraz w trakcie praktyk dyrygenckich student podlega bieżącej ocenie. Natomiast egzamin z przedmiotu głównego – dyrygentury – przeprowadzany jest na zakończenie każdego semestru w formie egzaminu komisyjnego.

Przygotowanie do pracy badawczej na studiach I stopnia jest weryfikowane przez opiekuna i recenzenta pisemnej pracy dyplomowej, z kolei udział w badaniach/działalności artystycznej studentów II stopnia jest weryfikowany również przez opiekuna i recenzenta pisemnej pracy dyplomowej oraz przez komisję egzaminu dyplomowego.

Ocena studentów jest także możliwa dzięki ocenie realizowanych przez nich projektów artystycznych.

Projekt artystyczny prezentuje wyniki badań, które *de facto* umożliwiają jego realizację (bez podjęcia badań poprzedzających działalność artystyczną nie byłaby ona możliwa), np. przygotowanie edycji źródłowo-krytycznej partytur zgromadzonych w Bibliotece Gdańskiej PAN, Archiwum Państwowym w Gdańsku – w ramach przedmiotu Źródłoznawstwo i edytorstwo muzyczne – utworów później zaprezentowanych na koncercie; opracowanie programu komputerowego wykorzystywanego do kształcenia słuchu dyrygentów, uwzględniającego różnorodne aspekty kształcenia kompetencji słuchowych przydatnych w pracy z różnymi typami zespołów wykonawczych (zadanie badawcze Zakładu Kształcenia Słuchu) – wyniki badań wykorzystywane w ramach przedmiotu dyrygentura i w praktyce dyrygenckiej.

Studenci dyrygentury obu stopni aktywnie uczestniczą w działalności artystycznej wydziału, w: koncertach z udziałem Orkiestry Kameralnej Pro Musica Nova (orkiestra Wydziału Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki) – w charakterze członków orkiestry oraz dyrygentów zespołu; indywidualnych projektach artystycznych pracowników naukowo-dydaktycznych jednostki prowadzonych w ramach działalności Katedry Kompozycji oraz Pracowni muzyki elektroakustycznej i filmowej – jako dyrygenci zespołów powoływanych do realizacji projektów orkiestrowych i prawykonań lub wykonań kompozycji jako zadań badawczych działalności statutowej jednostki. Ponadto studenci uczestniczą w studenckich konferencjach naukowych z cyklu *Idee muzyki – ideologie w muzyce*, organizowanych pod merytoryczną opieką Instytutu Teorii Muzyki.

Wnioski wynikające z hospitacji zajęć:

1. Eksperci Zespołu Oceniającego przeprowadzili hospitacje 7 zajęć na studiach I stopnia. W dniach 15 i 16 stycznia 2019 r. plan studiów nie przewidywał zajęć na studiach II stopnia.
2. Pedagodzy prowadzący wykazali się bardzo dobrym przygotowaniem merytorycznym, ponadto zdecydowana większość z nich posiada duże doświadczenie dydaktyczne.
3. Należy podkreślić wysoki poziom prowadzonych zajęć, ich tematyka była w pełni zgodna z treściami kształcenia zawartymi w sylabusach poszczególnych przedmiotów.

Analiza prac etapowych:

podczas wizytacji udostępniono prace egzaminu pisemnego z harmonii (rok I semestr II z lat 2017 i 2018) oraz prace semestralne z analizy dzieła muzycznego (rok I semestr II). Oceny za prace z harmonii były zróżnicowane i wystawione poprawnie. Prace z analizy dzieła muzycznego skonstruowane były poprawnie od strony metodologicznej. Pedagog naniósł uwagi merytoryczne, natomiast w pracach nie podano ocen. Analiza dostępnych prac etapowych dokonana przez zespół oceniający PKA umożliwiła sprawdzenie efektów kształcenia w zakresie przedmiotów: harmonia oraz analiza dzieła muzycznego. Poziom analizowanych prac nie budził zastrzeżeń.

Analiza prac dyplomowych:

podczas wizytacji Zespół Oceniający dokonał przeglądu tematów pisemnych prac dyplomowych z ostatnich trzech lat oraz ocenił 9 losowo wybranych prac licencjackich i magisterskich. Tematyka pisemnych pracy dyplomowych uwzględnia treści kształcenia związane z kierunkiem studiów i specjalnością. Wszystkie prace spełniają kryteria właściwe dla ocenianego kierunku, poziomu kształcenia i profilu ogólnoakademickiego. Eksperti Zespołu Oceniającego stwierdzili, iż w roku 2016 opiekun pracy nie wystawiał opinii oraz oceny pracy stosownie do zapisów Regulaminu dyplomowania. Od roku 2017 opiekunowie prac wystawiali już właściwe opinie i oceny. Opinie opiekunów prac i recenzentów są w większości zasadne i szczegółowo wyceniają punktowo spełnienie jednakowych dla wszystkich studentów kryteriów oceny. Suma uzyskanych punktów przeliczana jest na ocenę: 69-71 pkt – celujący; 60-68 pkt. – bardzo dobry; 50-59 pkt. – dobry; 40-49 pkt. – dostateczny Eksperti potwierdzili w większości prac zasadność ocen wystawionych za pracę pisemną. W dwóch przypadkach ocena opiekuna była zawyżona, a w przypadku jednej pracy, tak oceny opiekuna i recenzenta jak i końcowa ocena za pracę ustalana przez Komisję dyplomową były niezasadne.

Wątpliwości budziła treść Protokołu Egzaminu Dyplomowego, gdzie ocena egzaminu dyplomowego utożsamiana była z wynikiem ukończenia studiów. Protokoły nie zawierały także pytań zadawanych podczas egzaminu dyplomowego a jedynie zagadnienie problemowe przygotowane przez dyplomanta. Po sformułowaniu przez Zespół Oceniający zalecenia w tym zakresie władze Wydziału przedstawiły projekt skorygowanego Protokołu egzaminu dyplomowego w zakresie studiów licencjackich i magisterskich wraz z wnioskiem do Prorektora ds. organizacji i nauczania dotyczącym korekt w ogólnoucześnie w formie protokołu egzaminu dyplomowego, generowanym w uczelnianym elektronicznym systemie Akademus;

2.3.

Rekrutacja:

Postępowanie kwalifikacyjne na studia I stopnia składa się z dwóch etapów:

I etap obejmuje egzamin z dyrygowania przygotowanym utworem i rozmowę z kandydatem oraz egzamin (pisemny i ustny) z kształcenia słuchu.

II etap obejmuje egzamin z gry na fortepianie lub innym instrumencie (dyplom ukończenia średniej szkoły muzycznej zwalnia z tego egzaminu).

Postępowanie kwalifikacyjne na studia II stopnia odbywa się w dwóch wariantach:

- dla absolwentów studiów I stopnia z zakresu dyrygentury symfoniczno-operowej: egzamin z dyrygowania (kandydat prezentuje dwa utwory różnicowane stylistycznie) i rozmowę z kandydatem.
- dla absolwentów innych kierunków, poza ww. egzaminem i rozmową: egzamin z czytania partytur i kształcenia słuchu (pisemny i ustny).

Egzaminy mają charakter konkursowy. Szczegółowe kryteria stosowane w postępowaniu kwalifikacyjnym (w tym punktacja) są opisane w Informatorze dla kandydatów na studia dostępnym na stronie internetowej uczelni. Kryteria kwalifikacji są przejrzyste i selektywne; zapewniają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

Zaliczanie etapów studiów:

Semestralne etapy studiów – w zależności od rodzaju i charakteru przedmiotu – zakończone są egzaminem lub zaliczeniem. O sposobie i formie ich przeprowadzenia decyduje pedagog prowadzący przedmiot. Stosuje się egzaminy i zaliczenia: ustne oraz pisemne, a także przewidziane jest przygotowanie pracy pisemnej – etapowej. Egzamin z przedmiotu głównego – dyrygentury – przeprowadzany jest na zakończenie każdego semestru w formie egzaminu komisyjnego.

Dyplomowanie:

Zasady dotyczące procesu dyplomowania na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki określone zostały w Regulaminie dyplomowania.

Egzamin licencjacki i magisterski obejmuje:

- a) koncert dyplomowy (punktacja: ocena x 3)
- b) pisemną pracę dyplomową/licencjacką (punktacja: ocena x 2)
- c) obronę pracy licencjackiej / dyplomowej oraz kolokwium związane z kierunkiem studiów (punktacja: ocena x 3).

Podstawą obliczenia wpisywanej do dyplomu oceny (średniej arytmetycznej) ukończenia studiów są:

- a) średnia arytmetyczna ocen pozytywnych i negatywnych z egzaminów i zaliczeń z oceną, uzyskanych w ciągu całego okresu studiów,
- b) średnia ważona ocen składowych egzaminu dyplomowego – punktacja podana wyżej.

Zasady dyplomowania są powiązane z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku, poziomem i profilem kształcenia; zapewniają sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia na zakończenie procesu kształcenia. Wszystkie prace dyplomowe przechodzą kontrolę antyplagiatową.

W protokole nie zamieszczono pytań związanych z obroną pisemnej pracy dyplomowej.

Zasady dyplomowania pozwalają na stwierdzenie, że student rzeczywiście osiągnął efekty kształcenia zakładane dla kierunku i na profilu ogólnoakademickim. Studenci studiów pierwszego stopnia są przygotowani do prowadzenia badań, a studiów drugiego stopnia – biorą udział w badaniach. Praca wieńcząca studia I stopnia odnosi się do wąskiego zagadnienia badawczego, a wieńcząca studia II stopnia – rozpatruje problem badawczy na tle szeroko rozumianej kultury muzycznej z uwzględnieniem różnych kontekstów.

Uznawanie efektów uczenia się

Szczegółowy opis warunków i zasad uznawania efektów uczenia się zawiera Regulamin potwierdzania efektów uczenia się w Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku. Wprowadzona w uczelni procedura uwzględnia możliwość sprawdzenia, czy kandydat posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne odpowiadające efektom kształcenia na kierunku, na który się ubiega. Obecnie na ocenianym kierunku studiuje jedna

osoba, przyjęta w roku akademickim 2017/2018 na studia I stopnia w ramach uznawania efektów uczenia się.

Informacje o wymaganiach stawianych kandydatom na studia na ocenianym kierunku i kryteriach uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym oraz zasadach potwierdzania efektów uczenia się, uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także zasadach dyplomowania są jasne i zrozumiałe oraz dostępne na stronie internetowej uczelni.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Dobór treści i metod kształcenia w programie kształcenia – wyżej omówionym – jest prawidłowy. Skuteczność osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest sprawdzana poprzez zaliczenia, kolokwia, egzaminy oraz prace etapowe, a także poprzez obserwację pracy studenta podczas zajęć indywidualnych. Podobnie rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się są skuteczne; pozwalają na weryfikację skuteczności osiągnięcia efektów kształcenia na zakończenie studiów oraz przyjmowania na studia osób spełniających jasno sprecyzowane wymagania. Korekty wymagają jedynie nazwy niektórych przedmiotów i ich miejsce w programie nauczania. Także protokół egzaminu dyplomowego powinien odwzorowywać przebieg egzaminu.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

1. Zróżnicowanie nazwy przedmiotu Analiza dzieła muzycznego w zależności od stopnia studiów.
2. Usunięcie przedmiotu Prelekcja i krytyka z grupy przedmiotów do wyboru w ramach jednego ze stopni studiowania.
3. Zmiana nazw przedmiotów Metodyka harmonii i Metodyka zasad muzyki na: Metodyka nauczania harmonii i Metodyka nauczania zasad muzyki.
4. Uzupełnienie protokołu egzaminu dyplomowego o treść pytań egzaminacyjnych odniesionych do pracy pisemnej.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1

Działania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia, a także udział w tych procesach interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są określone w uczelnianych przepisach dotyczących jakości kształcenia. Zasady dotyczące projektowania efektów kształcenia określają stosowne uchwały Senatu i zarządzenia Rektora. Zgodnie z nimi przygotowywane są programy kształcenia. Program kształcenia został zaprojektowany przez Katedrę Dyrygentury

Symfoniczno-Operowej, a następnie, po zaopiniowaniu przez Radę Wydziału, zatwierdzony uchwałą Senatu Uczelni.

Do źródeł informacji uwzględnianych w projektowaniu programu kształcenia należą propozycje zmian wypracowane na podstawie: opinii nauczycieli akademickich dotyczących indywidualnych osiągnięć artystycznych studentów i absolwentów, wniosków z analizy programu kształcenia z punktu widzenia przydatności dla potrzeb rynku pracy na podstawie stałych kontaktów instytucjami zatrudniającymi absolwentów Wydziału i informacji od nich uzyskanych, a także wyników z oceny efektów kształcenia. Z informacji uzyskanych w toku wizytacji wynika, iż podczas tworzenia koncepcji i programu kształcenia opierano się także na wzorcach krajowych i międzynarodowych. Również zmiany przepisów prawnych wymuszają korekty programów kształcenia, które dokonywane są na bieżąco. Istotnym źródłem informacji są również wnioski z raportów formułowanych w następstwie ocen przeprowadzanych przez komisje akredytacyjne.

Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu kształcenia określone są w procedurach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Bieżącym monitorowaniem programu kształcenia zajmuje się Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Pracami Zespołu kieruje Dziekan. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na ocenianym kierunku przebiega w sposób ciągły. Jest to wynikiem specyfiki prowadzonego kształcenia opartego na relacji Mistrz-Uczeń. Ta forma kształcenia sprzyja bieżącemu diagnozowaniu i uzupełnianiu braków w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych objętych treścią przedmiotu. Bieżące monitorowanie stopnia osiąganych przez studentów efektów kształcenia przeprowadzane jest przez nauczycieli akademickich w toku realizowanych przez nich zajęć dydaktycznych z uwzględnieniem treści i założeń przyjętych w sylabusie przedmiotu. Wyniki egzaminów są omawiane przez nauczycieli akademickich na zebraniach Katedr. Oparcie procesu kształcenia na relacji Mistrz-Uczeń pozwala na w pełni zindywidualizowane podejście nauczycieli akademickich do potrzeb studentów umożliwiając prowadzącym zajęcia bieżącą weryfikację osiąganych efektów kształcenia. Dodatkowym i obowiązkowym elementem weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia jest ich udział w audycjach, koncertach, konkursach, festiwalach, kursach mistrzowskich oraz seminariach organizowanych przez Uczelnię. Sukcesy studentów potwierdzają właściwy dobór form weryfikacji osiąganych efektów kształcenia. Władze Wydziału starają się, w miarę istniejących możliwości, uwzględniać i akceptować podania studentów dotyczące zmiany nauczyciela akademickiego, wyjazdów z orkiestrami, przyznania indywidualnego toku studiów, czy też przeniesienia realizacji przedmiotów na następny semestr, co ułatwia studentom osiągnięcie efektów kształcenia. Należy podkreślić, iż monitorowaniu osiągania przez studentów efektów kształcenia służy stworzenie studentom możliwości dyrygowania orkiestrą kameralną w ramach powołanej na Wydziale orkiestry Pro Musica Nova. Od roku akademickiego 2016/2017 władze Wydziału wspierają funkcjonowanie orkiestry w celu promocji muzyki najnowszej, aby dać kolejną możliwość doskonalenia warsztatów przez dyrygentów. Dodatkowo w Uczelni działa Akademicka Orkiestra Symfoniczna i Akademicka Orkiestra Kameralna, z którą także współpracują studenci wizytowanego kierunku.

Specyfika kształcenia artystycznego wyraźnie uwidacznia się przy bieżącym monitorowaniu osiągania efektów w trakcie przygotowania pracy dyplomowej, bowiem niewielka liczba dyplomantów podlegającym poszczególnym opiekunom, pozwala na systematyczne badanie postępów przygotowania pracy. Na uwagę zasługują koncerty dyplomowe wszystkich absolwentów z orkiestrą (nie fortepianami).

Podczas wizytacji przedstawiciele Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia podkreślali, że regularnie dyskutowane są problemy związane z realizacją efektów kształcenia. Analiza prac Zespołu potwierdza duże zaangażowanie w podejmowanie działań projakościowych na rzecz pełnego osiągnięcia wszystkich zakładanych programem

studiów efektów kształcenia i skutecznej ich weryfikacji. Wyniki sesji egzaminacyjnej podlegają omówieniu z kierownikami katedr, ponadto wyznacza się tendencje w zakresie interesujących studentów przedmiotów, a także bada się, czy obecnie stosowane metody weryfikacji efektów kształcenia gwarantują studentom przyszłe sukcesy zawodowe.

Do wglądu Zespołu Oceniającego PKA podczas wizytacji przedstawiono sprawozdania z działalności Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wynika z nich, iż systematycznie dokonuje się oceny programu studiów pod kątem optymalizacji wymiaru zajęć, kosztów prowadzenia studiów i osiągniętych efektów kształcenia, weryfikacji sylabusów wszystkich przedmiotów występujących w programie kształcenia na ocenianym kierunku w celu sprawdzenia poprawności w ich wypełnianiu, zgodności sylabusów z programem kształcenia, oceny narzędzi weryfikacji efektów kształcenia. Nie stwierdzono konieczności zmian w omawianym zakresie.

Narzędziami wspomagającymi ocenę skuteczności przyjętych rozwiązań w zakresie stopnia osiągnięcia założonych efektów kształcenia są: ankietyzacja studentów, hospitacje zajęć dydaktycznych, badanie losów zawodowych absolwentów. Ze względu na niską liczebność roczników, nieprzekraczającą trzech studentów, podstawowym mechanizmem uzyskania opinii studenckiej na temat procesu kształcenia są bieżące kontakty z władzami Wydziału i nauczycielami akademickimi (spotkania, rozmowy), co zostało potwierdzone w czasie wizytacji. Niezależnie od tego studenci wypełniają kwestionariusz ankiety. Pytani są w nim m.in. o treści programowe, czy zostały jasno określone cele kształcenia – efekty do osiągnięcia przez studenta w trakcie zajęć, jak również zrozumiale określone kryteria oceny, opiniują organizację zajęć (odbywanie się zajęć zgodnie z planem zajęć, dostępność materiałów dydaktycznych), czy prowadzący wykorzystuje środki dydaktyczne i pomoce naukowe odpowiednie dla danych zajęć, czy jest przygotowany do zajęć, czy wiedza przekazywana jest w sposób jasny i przystępny. Wyniki ankiet są analizowane przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, a wnioski przedstawiane prowadzącym dane zajęcia oraz Władzom Wydziału. Są też omawiane na posiedzeniu Rady Wydziału. Analiza wyników ankiety oceny zajęć dydaktycznych wskazuje, iż zajęcia prowadzone na wizytowanym kierunku są oceniane dobrze lub bardzo dobrze.

Hospitacjami są objęci wszyscy nauczyciele akademicy. Podczas hospitacji ocenie podlega m.in. zgodność treści zajęć z programem przedmiotu, realizacja założonych efektów kształcenia na zajęciach, dobór i wykorzystanie środków dydaktycznych. ZO PKA w trakcie wizytacji pozyskał informację, iż wszystkie zajęcia hospitowane ocenione zostały na bardzo wysokim poziomie przez osoby hospitujące. Hospitowani nauczyciele prowadzili zajęcia zgodnie z sylabusem przedmiotu w sposób jasny i zrozumiały, określali cele dydaktyczne i efekty kształcenia. Stosowali właściwie zadeklarowane metody i formy pracy.

W procesie projektowania i monitorowania programu kształcenia uczestniczą interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Władze Wydziału dążą do umożliwienia im pełnego udziału w procesie podnoszenia i zapewniania jakości kształcenia poprzez ciągłą współpracę w zakresie kształtowania koncepcji kształcenia i doskonalenia oferty dydaktycznej oferowanej studentom. Udział licznych interesariuszy zewnętrznych, w tym przedstawicieli orkiestr Filharmonii Bałtyckiej, Opery Bałtyckiej, Polskiej Filharmonii Kameralnej w Sopocie, Elbląskiej Orkiestry Kameralnej Sinfonietty Pomerania w Gdyni, Gdyńskiej Orkiestry Symfonicznej, Polskiej Filharmonii Sinfonia Baltica w Słupsku, Opery Wrocławskiej, a także dyrektorów szkół muzycznych Trójmiasta, zapewnia się poprzez bieżącą współpracę w zakresie organizowanych występów artystycznych, konsultacji prowadzonych w formie wywiadów grupowych, spotkań otwartych, czy też niemających formalnego charakteru spotkań towarzyszącym organizowanym w Uczelni konkursom i festiwalom muzycznym. Przyjęte rozwiązania, mimo braku nadania im cech cykliczności, gwarantują weryfikację uwzględnionych w programie studiów efektów kształcenia przez pryzmat zmieniających się oczekiwań rynku pracy. Ich skuteczność przejawia

się we wprowadzanych aktualizacjach oferty przedmiotów do wyboru, a także dokonywanej weryfikacji programów studiów pod względem sekwencyjności przedmiotów, zmianą wymiaru godzin dydaktycznych, czy sposobu prowadzenia poszczególnych zajęć. Należy też podkreślić współpracę z innymi uczelniami, w tym Polsko-Japońską Akademią Technik Komputerowych w Warszawie (studenci tworzą muzykę do projektów graficznych i filmów realizowanych w ramach procesu kształcenia).

Zgłaszanie przez kadre akademicką sugestii dotyczących projektowania efektów kształcenia odbywa się podczas posiedzeń Rady Wydziału. Uwagi nauczycieli akademickich przekazywane są także w czasie bezpośrednich rozmów z Dziekanem Wydziału. W oparciu o zgromadzone opinie Rada Wydziału wprowadza sugestie dotyczące planów studiów, a także tworzy koncepcję doskonalenia procesu dydaktycznego. Istotną rolę w monitorowaniu programów kształcenia w szczególności w kontekście treści kształcenia oraz definiowania efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, odrywają pracownicy Katedry Dyrygentury Symfoniczno-Operowej, pedagodzy przedmiotów indywidualnych, którzy uczestniczą we wszystkich egzaminach komisyjnych oraz koncertach z udziałem studentów. Na podstawie analizy rezultatów osiągniętych przez studentów kierownik katedry wnioskuje do Dziekana lub do Rady Wydziału o ewentualne wprowadzenie korekt i udoskonaleń zarówno w sylabusie przedmiotu głównego (Dyrygentury), jak i w programie kształcenia i planie studiów. Nauczyciele akademicy Wydziału są również pracownikami instytucji kultury, pełnią funkcje kierowników artystycznych w znaczących festiwalach muzycznych, są również nauczycielami lub konsultantami w szkołach muzycznych. Znając potrzeby tych jednostek w odniesieniu do profilu nowych pracowników, działają jako interesariuszy zewnętrzni Uczelni w szeregu organizacji pozarządowych zajmujących się promocją działań muzycznych i konsultują plany studiów i efekty kształcenia z punktu widzenia realnego zapotrzebowania na absolwentów o konkretnych kompetencjach i umiejętnościach. Należy podkreślić, iż zorganizowano i sfinansowano ze środków wydziałowych formy kształcenia rozszerzające ofertę programów kształcenia: kursy dyrygenckie oraz warsztaty kompozytorskie.

Na projektowanie i monitorowanie programów kształcenia mają duży wpływ studenci. Program kształcenia jest opiniowany przez Samorząd Studencki. Co najmniej raz w roku organizowane są spotkania Dziekana i Prodziekana ze wszystkimi studentami ocenianego kierunku, mające na celu rozpoznanie oczekiwań i potrzeb studentów, zarówno w zakresie programu kształcenia i planu studiów, jak i kwestii związanych z organizacją warsztatów dyrygenckich, czy wykładów zmiennych. Studenci mają możliwość zgłaszania propozycji do osób prowadzących warsztaty lub formułowania sugestii dotyczących repertuaru. (np. Warsztaty dyrygenckie muzyki współczesnej *Problemy odczytania i przygotowania współczesnej partytury*, zorganizowane zostały w odpowiedzi na postulat studentów). W ramach poszerzania oferty dydaktycznej zorganizowano i sfinansowano cykl wykładów członków Katedry Dyrygentury Symfoniczno-Operowej dla studentów kierunku „dyrygentura”: *Kulisy warsztatu dyrygenckiego w kontekście dzieła muzycznego – interpretacja muzyki różnych epok – cechy stylistyczne*. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA podawali przykłady modyfikacji programu kształcenia na ich wniosek w postaci rozszerzenia modułów kształcenia do wyboru. Ponadto studenci informowali, iż ewentualne potrzeby mogą zgłaszać za pośrednictwem Samorządu Studenckiego, którego przedstawiciele wchodzi również w skład Rady Wydziału, a także nauczycieli akademickich prowadzących dany przedmiot. Należy zwrócić uwagę, iż informacja ta została przekazana przez studentów niezwiązanych z aktywnością samorządową, co pozwala uznać wysoki stopień świadomości studentów o możliwości wpływu na program kształcenia. Biorąc pod uwagę ogólną satysfakcję studentów z programu kształcenia i przyjętej metodyki kształcenia, a także wskazywane przykłady wpływu opinii studentów na modyfikację programu, udział opinii studenckiej w monitorowaniu programu kształcenia należy uznać za skuteczny i adekwatny do potrzeb. Nauczyciele akademicy i studenci mają wpływ na doskonalenie

i realizację programu kształcenia także poprzez udział w spotkaniach Wydziałowego Zespołu do Spraw Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia, posiedzeniach Rady Wydziału oraz zebraniach Katedry Dyrygentury Symfoniczno-Operowej. Bardzo częstą praktyką zarówno ze strony pedagogów, jak i studentów, jest zgłaszanie bezpośrednio Dziekanowi lub Prodziekanowi sugestii dotyczących doskonalenia lub realizacji programu kształcenia.

Na program kształcenia mają także wpływ absolwenci. Narzędziem służącym pozyskiwaniu informacji jest badanie ankietowe przeprowadzane cyklicznie. Niewielka liczba respondentów, uniemożliwia dokonywanie analiz na tej podstawie lub nie pozwala na uznanie wyników tych ankiet za miarodajne. Z uwagi na podstawowy model kształcenia studentów w oparciu o relację Mistrz-Uczeń losy swoich absolwentów monitorują na bieżąco nauczyciele akademicki i dzieją się spostrzeżeniami podczas posiedzeń katedr i podczas Rad Wydziału. Nauczyciele akademicki, z racji indywidualnego kontaktu z każdym studentem przez cały okres studiów, pozostają z nimi w ciągłym kontakcie również po ich ukończeniu. Nauczyciele akademicki, jako osoby kreujące życie muzyczne w kraju (festiwale muzyczne, konkursy, kursy interpretacji), sięgają po sprawdzone kompetencje i doświadczenia swoich absolwentów, włączając ich do udziału w tych wydarzeniach artystycznych. Jest to związane również z działaniami związanymi z rynkiem pracy i z rozwojem zawodowym absolwentów. Nieformalny przepływ informacji pomiędzy byłymi studentami a ich nauczycielami akademickimi jest bardzo dobrze oceniany nie tylko przez władze Wydziału, ale także przez studentów. Studenci poinformowali, że utrzymują bieżący kontakt z absolwentami, którzy chętnie dzielą się swoimi doświadczeniami. Wymiana doświadczeń oraz obserwacja losów zawodowych absolwentów podlega częstym dyskusjom na forum Wydziału i ma wpływ na projektowanie i modyfikowanie planów studiów. Z inicjatywy absolwentów zmodyfikowano plan Studiów Podyplomowych Teorii Muzyki.

Okresowy przegląd programu kształcenia dokonywany jest przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Przedmiotem analizy okresowej programu kształcenia są działania podejmowane w wyniku monitorowania programu kształcenia, jego zgodności z aktualnymi przepisami prawa, analizy zgodności programów kształcenia z projakościowymi celami Uczelni, z wytycznymi dotyczącymi programów kształcenia, z koncepcją kształcenia, analizy opinii interesariuszy zewnętrznych oraz wewnętrznych. Analiza sprawozdań Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia potwierdza z jednej strony analizowanie informacji w wyniku procedur monitoringu, z drugiej prezentację wniosków i zaleceń, które przedstawiane są Władzom Dziekańskim do wprowadzania modyfikacji w programie kształcenia. W wyniku dokonywanych przeglądów i zgłoszonych zastrzeżeń zwrócono uwagę na konieczność zwiększenia środków na realizację praktyk dyrygenckich,

ZO PKA pozytywnie ocenił zakres i źródła danych wykorzystywanych w monitorowaniu, okresowym przeglądzie programów kształcenia oraz w ocenie osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia, a także metody analizy danych i opracowania wyników. Procedury dotyczące tych obszarów są wdrożone, a przyjęte rozwiązania skuteczne.

3.2

Działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia podejmowane w ramach zapewnienia publicznego dostępu do informacji obejmują monitorowanie dostępności i aktualności danych zamieszczanych na stronie internetowej Wydziału, a także badanie kompleksowości i użyteczności publikowanych informacji dla poszczególnych grup jej odbiorców. Zadania te należą do Wydziałowego Zespołu do Spraw Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Wszelkie informacje dotyczące oferty kształcenia, programów studiów, warunków i przebiegu rekrutacji są dostępne i na bieżąco aktualizowane na stronie internetowej Uczelni. Znajdują się tam również m.in. szczegółowe informacje skierowane do kandydatów, dotyczące zasad studiowania (Regulamin studiów), możliwości uzyskania pomocy finansowej

(Regulamin stypendialny), szczegółowy opis zasad dyplomowania, dane dotyczące jednostek organizacyjnych Wydziału, kadry naukowej i jej dorobku, a także kalendarium wydarzeń artystycznych i naukowych organizowanych przez pracowników i studentów Wydziału Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki. Jednostka opublikowała plan studiów wizytowanego kierunku na witrynie internetowej. Ponadto, na stronie znaleźć można Katalog ECTS, w którym zawarto informacje dotyczące programu kształcenia, w tym sylabusy poszczególnych przedmiotów. W zamieszczonym na stronie internetowej Uczelni Informatorze zamieszczono informacje o charakterystyce kierunku, przyznawanych kwalifikacjach, rekrutacji, a także możliwościach dalszego kształcenia i zatrudnienia absolwentów wizytowanego kierunku. Każdy student ma ponadto dostęp on-line, po zalogowaniu się na swoim indywidualnym koncie w uczelnianym systemie elektronicznym Akademus, do swoich danych osobowych, planów zajęć i uzyskanych ocen z poszczególnych zajęć, wystawionych przez pedagogów (do tzw. indeksu elektronicznego). Na podstawie analizy publicznego dostępu do informacji z lat ubiegłych, w ubiegłym roku akademickim stworzone zostało w Uczelni stanowisko specjalisty do spraw marketingu i reklamy. Uczelnia podjęła także współpracę z firmą TATA Studio, specjalizującą się w rebrandingu i budowaniu marki. W warsztatach rebrandingowych uczestniczyły różne grupy interesariuszy wewnętrznych (studenci, absolwenci, nauczyciele akademicki, pracownicy niebędący nauczycielami). Celem podjętych działań było opracowanie nowego logo i kompleksowej identyfikacji wizualnej uczelni, zakładającej ujednoczenie graficzne wszystkich nośników identyfikacji wizualnej: dokumentów, korespondencji, materiałów promocyjnych i reklamowych, a w przyszłości także – strony internetowej uczelni. Z rocznych sprawozdań Wydziałowego Zespołu do Spraw Zapewniania i Doskonalenia Jakości Kształcenia wynika, iż w ramach swoich prac Zespół pozyskuje dane o potrzebach w zakresie publicznego dostępu do informacji, dokonuje ich aktualizacji i modyfikacji. Zdaniem studentów i nauczycieli akademickich obecnych na spotkaniu z Zespołem oceniającym nie brakuje dostępu do żadnych informacji. Ciągły monitoring publicznie dostępnych treści pozwala na eliminowanie ich niespójności, wprowadzanie informacji oczekiwanych przez różne grupy interesariuszy oraz bieżącą aktualizację. Do wiadomości Zespołu Oceniającego PKA nie przedstawiono przykładów formalnych badań studenckiej opinii dotyczącej dostępu do informacji, jednak wszelkie potrzebujące w tym zakresie problemy studenci mogą zgłaszać podczas odbywanych cyklicznie spotkań z gronem dziekańskim. W ocenie Zespołu oceniającego PKA Wydział zapewnia interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym prawidłowy dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki, prowadzący kierunek studiów „dyrygentura” określił, wdrożył i realizuje systemowe działania służące projektowaniu i zatwierdzaniu programów kształcenia. W ramach przyjętych procedur prowadzi również systematyczne monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia. Zapewniony jest udział kadry akademickiej i studentów w procesie określania efektów kształcenia (Samorząd Studencki opiniuje efekty kształcenia i program studiów), a prowadzona współpraca z otoczeniem kulturalnym i społeczno-gospodarczym zapewniła udział w powyższym procesie interesariuszy zewnętrznych. Weryfikacja form i metod stosowanych w realizacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia odbywa się na każdym etapie kształcenia i na wszystkich rodzajach zajęć. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia monitoruje się stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia. Monitorowanie prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. System zapewnia stosowanie właściwych sposobów weryfikacji efektów artystycznych

(egzaminacje prowadzone przed wieloosobową komisją, w formie koncertów). Systematycznie podejmowane są działania umożliwiające ocenę przyjętych sposobów weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć. Wśród mocnych stron Wydziału należy wskazać opracowanie skutecznych narzędzi monitorowania programów kształcenia, współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, a także stworzenie studentom dużego wpływu program kształcenia. Służą temu zwłaszcza systematyczne spotkania z Dziekanami i Prodziekanami ze studentami kierunku w sprawie jakości kształcenia).

W trakcie wizytacji członkowie Zespołu oceniającego PKA stwierdzili, iż na Wydziale dobrze działają procedury w zakresie bieżącego weryfikowania efektów kształcenia. Przedstawiciele poszczególnych grup interesariuszy są członkami gremiów jakościowych. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni mają świadomość swojego wpływu na dokonywane zmiany procesu kształcenia. Z ich perspektywy zapewniony jest ponadto dostęp do wszystkich niezbędnych informacji. Zakres i forma zamieszczanych informacji są konsultowane z przedstawicielami samorządu studenckiego. W ocenie Zespołu PKA, a także w oparciu o dane pozyskane podczas spotkań ze studentami, nauczycielami akademickimi oraz władzami Wydziału należy stwierdzić, iż w odniesieniu do ocenianego kierunku studiów prawidłowo funkcjonuje system upowszechniania informacji o programie i procesie kształcenia

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2.Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1

Zajęcia na kierunku Dyrygentura prowadzi 29 osób zatrudnionych na Wydziale Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki, w tym: 6 profesorów, 10 doktorów habilitowanych, 5 doktorów, 8 magistrów (20 osób na podstawie umowy o pracę, 9 – na podstawie umowy zlecenia). Zajęcia ogólnouczelniane (międzywydziałowe), na które uczęszczają studenci ocenianego kierunku, oraz zajęcia z modułu Instrumenty orkiestrowe, prowadzi 20 pracowników innych wydziałów.

Kadrę dydaktyczną prowadzącą przedmioty specjalistyczne na kierunku Dyrygentura tworzą aktywnie działający dyrygenci, z bogatym dorobkiem i osiągnięciami artystycznymi, jednocześnie wysoko wykwalifikowani nauczyciele akademicy: 4 profesorów, 3 doktorów habilitowanych i 2 doktorów. Prowadzą oni zajęcia głównie z przedmiotu Dyrygentura oraz Czytanie partytur, sprawują także opiekę nad pisemnymi pracami dyplomowymi oraz prowadzą specjalistyczne zajęcia metodyczne. Pozostali nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku, z modułu specjalistycznego i kierunkowego, także modułu specjalistycznego do wyboru, to: teoretycy muzyki i muzykologów (11 osób), kompozytorzy (5 osób) i pianiści (6 osób) oraz inni instrumentalisci (do 7 osób). Pozostali to prowadzący zajęcia z modułu podstawowego oraz z modułów ogólnouczelnianych do wyboru (do 14 osób).

Dorobek kadry w zakresie wykonań, prawykonań i nagrań muzyki symfonicznej i symfoniczno-operowej, a także muzyki wokально-instrumentalnej jest bardzo bogaty. Świadczy o tym ich liczba i miejsca prezentacji (Niemcy, kraje skandynawskie, Belgia, Rosja, Wielka Brytania, Szwajcaria, Francja, Hiszpania, Japonia)) oraz liczne, prestiżowe nagrody za nagrania płytowe np.: nominacja do nagrody Fryderyk 2014 w kategorii „Album roku – muzyka współczesna” płyty Mikołaj Górecki; płyta „Chopin –Hummel – Mozart”, zrealizowana dla wytwórni SONY Classical, która otrzymała prestiżową europejską nagrodę Pizzicato Supersonic Award w Luksemburgu. Nagrania dzieł orkiestrowych Aleksandra Tansmana i Zygmunta Stojowskiego uzyskały nominacje do nagrody Fryderyka, a płyta z utworami Stojowskiego otrzymała prestiżowe wyróżnienie Editor’s Choice Gramophone.

Kadrę teoretyków i muzykologów prowadzących zajęcia na kierunku Dyrygentura tworzy: 1 profesor, 6 doktorów habilitowanych, 2 doktorów i magistrów. W ostatnich 5 latach ich dorobek naukowy stanowią następujące publikacje: 2 monografie (w tym jedna wydana w zewnętrznym wydawnictwie UJ Musica Iagellonica); redakcje naukowe i edycje monografii lub monotematycznych tomów czasopism w liczbie 12, 38 rozdziałów w monografiach, 21 artykułów w czasopismach naukowych, w tym 3 z punktowanej listy A MNiSW, 15 z listy B i inne, kilka haseł w encyklopediach, teksty do płyt CD i publicystyka. Kadra teoretyków i muzykologów bardzo aktywnie uczestniczyła w 70 ogólnopolskich i międzynarodowych, krajowych konferencjach naukowych, 14 międzynarodowych oraz zagranicznych (Paryż, Greifswald, Strasbourg, Cluj, Belgrad, Petersburg, Lizbona, Lipsk, Wilno).

Jednostka w ostatnich 5 latach zorganizowała 8 konferencji naukowych, w tym 6 ogólnopolskich i 2 międzynarodowe, ponadto współorganizowała 7 ogólnopolskich konferencji dla studentów i doktorantów.

Zajęcia na kierunku dyrygentura prowadzą ponadto kompozytorzy (1 doktor habilitowany, 1 doktor, 3 magistrów). Ich obszerny dorobek w ostatnich 5 latach obejmuje kilkaset wykonań, działalność twórczą (kompozytorską) w postaci kilkudziesięciu skomponowanych utworów, i wydawniczą.

Osiągnięcia jednostki potwierdzające kompetencje dydaktyczne kadry obejmują: wydanie dwóch publikacji z zakresu pedagogiki kształcenia słuchu; opracowanie i wydanie publikacji Wokaliza i rytm – materiałów pomocniczych do edukacji słuchu na poziomie szkolnictwa wyższego; organizację I Międzyuczelnianego Ogólnopolskiego Konkursu Muzycznych Umiejętności Słuchowych 2017; prace nad opracowaniem programu komputerowego wykorzystywanego do kształcenia słuchu dyrygentów, uwzględniającego różnorodne aspekty kształcenia kompetencji słuchowych przydatnych w pracy z różnymi typami zespołów wykonawczych, a dotyczącego korekty błędów w modyfikowanej dźwiękowo partyturze utworów symfonicznych z repertuaru obowiązującego na kierunku Dyrygentura; wieloletnie doświadczenia kadry jednostki w prowadzeniu szkolnych i uczelnianych zespołów orkiestrowych i operowych. realizacja projektów symfonicznych w ramach dydaktyki w zakresie studiów orkiestrowych, przygotowanie studentów instrumentalistów i wokalistów do koncertów dyplomowych.

Dorobek artystyczno-naukowy i kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich są na tyle kompleksowe i różnorodne w powiązaniu z dyscyplinami, do których odnoszą się efekty uczenia się, zakładanymi efektami uczenia się oraz odpowiadającymi im treściami programowymi, że zapewniają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

4.2

W obsadzie zajęć dydaktycznych ściśle przestrzegana jest zasada zgodności dorobku artystycznego lub naukowego i kompetencji dydaktycznych osób prowadzących zajęcia z dyscyplinami artystycznymi lub naukowymi powiązanych z tymi zajęciami.

4.3

Zasady i metody doboru kadry naukowo-dydaktycznej dostosowane są do potrzeb prowadzonego kształcenia i badań naukowych realizowanych w Jednostce. Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. Jednym z czynników wspierającym i motywującym do rozwoju naukowego lub artystycznego jest system przyznawania nagród Rektora, na wniosek Dziekana, osobom, które uzyskały kolejny stopień lub tytuł, a także możliwość ubiegania się o finansowanie własnych projektów badawczych, ze środków przeznaczonych na działalność statutową. Prowadzona polityka rozwoju kadry charakteryzuje się tendencją wzrostową. W latach 2014-2016 tytuł profesora uzyskał jeden pracownik; stopień doktora habilitowanego – 4 pracowników; stopień doktora – 2 pracowników. Wszyscy nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie, której zasady i kryteria określa Regulamin okresowej oceny nauczycieli akademickich. Elementem sprawdzianu efektywności ich działań dydaktycznych, przeprowadzanego regularnie co cztery lata, jest ocena pracy w formie corocznych ankiet studenckich. Są one wypełniane anonimowo online i dotyczą kwestii związanych z procesem kształcenia. Wyniki ankiety pracy danego pedagoga są mu przekazywane wraz z informacją dotyczącą liczby studentów biorących udział w ankiecie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Politykę kadrową na wizytowanym kierunku należy uznać za prawidłową. Struktura kwalifikacji i liczby nauczycieli akademickich oraz stosunku liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów ocenianego kierunku, a także obciążenia dydaktycznego w ramach tego kierunku są zapewnione prawidłowo. Dorobek naukowo/artystyczny poszczególnych nauczycieli akademickich jest zgodny z obszarem wiedzy/sztuki odpowiadającym obszarowi kształcenia, oraz z zakresem jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Dorobek naukowo/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich tego kierunku zapewniają realizację programu studiów na tym kierunku.

Zdaniem Zespołu Oceniającego PKA kadra ocenianej Jednostki spełnia wszystkie wymagania dotyczące realizacji programu kształcenia oraz zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

Dobre praktyki

Uczelnia zatrudnia pracowników na podstawowe miejsce pracy stosując przy tym przejrzystą formułę konkursów akademickich zgodnie z Ustawą oraz dba o systematyczny rozwój naukowy kadry i równowagę pokoleniową co skutkuje zdolnością osiągania celów w sferze doskonalenia jakości kształcenia oraz zgodnością z normami i wartościami etycznymi a także zasadami odpowiedzialności społecznej.

Zalecenia

.....

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Analiza stanu faktycznego na podstawie dokumentacji oraz w oparciu o przeprowadzone rozmowy podczas wizytacji wykazała, że Uczelnia przywiązuje dużą uwagę do współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przeważają w tej współpracy zawodowe podmioty odpowiadające specyfice kierunku Dyrygentura (Polska Filharmonia Kameralna Sopot, Elbląska

Orkiestra Kameralna, Polska Filharmonia Sinfonia Baltica Słupsk, Sinfonietta Pomerania w Gdyni, Gdyńska Orkiestra Symfoniczna, Filharmonia Bałtycka w Gdańsku, Polska Filharmonia Sinfonia Baltica Słupsk, Opera Wrocławska), a także podmioty oświatowe i samorządowe.

W dokumentacji Jednostki znajdują się potwierdzenia hospitacji, praktyk studenckich, prelekcji. Z wieloma placówkami edukacyjnymi Uczelnia ma podpisane umowy umożliwiające realizację praktyk studenckich. Kluczowy wpływ interesariuszy zewnętrznych na proces kształcenia wiąże się z oczekiwaniami i potrzebami przyszłych potencjalnych pracodawców wobec absolwentów ocenianego kierunku. W odpowiedzi na te potrzeby, do planu studiów i programu kształcenia wprowadzane są modyfikacje treści programowych, wymiaru godzin dydaktycznych czy sposobu prowadzenia poszczególnych zajęć, by umożliwić studentom uzyskanie odpowiedniej wiedzy, umiejętności czy kompetencji społecznych. Są one formułowane w toku ścisłej współpracy jednostki z tymi instytucjami np.: w ramach realizacji studenckich praktyk dyrygenckich. Krystalizują się ponadto w związku z indywidualną działalnością dyrygencką pracowników jednostki, prowadzoną w tychże instytucjach. Potrzeby te ogniskują się wokół kwestii repertuarowych związanych z zakresami działalności Opery Bałtyckiej czy Polskiej Filharmonii Bałtyckiej, a także z zapotrzebowaniem, skierowanym do studentów dyrygentury posiadających odpowiednie umiejętności pianistyczne na łączenie pracy w charakterze asystenta dyrygenta i korepetytora czy akompaniatora dla potrzeb prowadzenia prób z zespołami operowymi. W aspekcie metodyk prowadzenia zespołów instrumentalnych, wokalnoinstrumentalnych, amatorskich czy szkolnych na uwagę zasługuje współpraca ze szkołami muzycznymi Trójmiasta – w ramach realizacji zadania badawczego „Kompozycja i aranżacja utworów pedagogicznych”. Jest to długofalowy projekt, będący odpowiedzią na zapotrzebowanie repertuarowe szkolnych zespołów instrumentalnych. Kierownik projektu, w ramach zadania dofinansowanego z dotacji dla młodych naukowców i dyrygentów po zapoznaniu się z potrzebami tych interesariuszy zewnętrznych, określa cele projektu i nadzoruje ich przygotowanie. Są to utwory przeznaczone do wykorzystania jako repertuar odpowiadający poziomem trudności i możliwościom wykonawczym uczniów szkół muzycznych zarówno I, jak i II stopnia. Projekt obejmuje skomponowanie utworów i ich opracowanie w alternatywnych wersjach instrumentalnych oraz wydanie w wersji papierowej z dołączoną elektroniczną edycją partii poszczególnych instrumentów (tzw. głosów). Korzyści dla studentów w zakresie problematyki organizacji pracy artystycznej i komunikacji społecznej wynikają ze współpracy z Polsko-Japońską Akademią Technik Komputerowych w Warszawie, Wydziałem Zamiejscowym w Gdańsku, a w szczególności Wydziałem Sztuki Nowych Mediów –w której, w ramach przedmiotu Podstawy kompozycji studenci tworzą muzykę do projektów graficznych i filmów; z Nadbałtyckim Centrum Kultury w Gdańsku w organizacji promocji książek i publikacji nutowych wydawanych przez jednostkę, ponadto w celu organizacji koncertów z Fundacją Sinfonietta Pomerania – w ramach organizowanego przez tę instytucję Festiwalu Muzyki Współczesnej „Nowe Fale”.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Poziom współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowany w kontekście wizytowanego kierunku Dyrygentura należy ocenić jako odpowiadający potrzebom kierunku. Jest on w głównej mierze powiązany z otoczeniem społeczno-kulturowym (placówki oświatowe, edukacyjne i kulturalne) w mniejszym stopniu z otoczeniem gospodarczym. Wynika to ze specyfiki kierunku studiów i związane jest z potrzebami Uczelni i studentów (praktyki zawodowe, zajęcia dydaktyczne, miejsca badań naukowych). Uczelnia potrafiła udokumentować iż istnieje bezpośredni i pośredni wpływ tej współpracy na proces dydaktyczny, realizację

i ewaluację programu kształcenia, a także na możliwość osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia jest jednym z głównych założeń koncepcji kształcenia na kierunku Dyrygentura, ponieważ pełne rozwinięcie karier zawodowych przyszłych dyrygentów symfoniczno-operowych zakłada osiągnięcie wymiaru międzynarodowego. Podstawowym środkiem realizacji umiejdzynarodowienia procesu kształcenia jest umiejdzynarodowienie kadry prowadzącej zajęcia: wśród profesorów klasy dyrygentury jest niemiecki dyrygent – absolwent Hochschule der Künste w Berlinie, główny dyrygent Orchestre Symphonique Suisse des Jeunes w ZÜRICHU, ponadto profesor Hochschule für Musik und darstellende Kunst we Frankfurcie oraz profesor Hochschule für Musik und darstellende Kunst w Stuttgarcie. Profesorowie prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku mają duże doświadczenie w pracach jury międzynarodowych konkursów dyrygenckich, m.in. Internationaler Deutscher Pianistenpreis, Frankfurt nad Menem/Niemcy, International Conductor's Competition Sir Georg Solti, Frankfurt nad Menem/Niemcy, a także w prowadzeniu warsztatów dyrygenckich czy klas mistrzowskich.

Wymiar międzynarodowy ma także indywidualna działalność artystyczna i naukowa pedagogów, a przede wszystkim dorobek aktywnie działających dyrygentów (kilkadziesiąt koncertów zagranicznych w ostatnich 5 latach) oraz teoretyków muzyki i muzykologów, którzy prezentują wyniki swoich badań na licznych zagranicznych i krajowych międzynarodowych konferencjach naukowych (np.: International Musicological Conference "Music, Medievalism, and Modernism. Between Old and New", The Institute of Musical Research, The Royal Musical Association, The University of Huddersfield; IXe Congres Europeen d'Analyse Musicale — EUROMAC 9, Groupe de recherches expérimentale sur l'acte musicale (GREAM) de l'Université de Strasbourg, La Société française d'analyse musicale (SFAM), l'Institut de recherche en musicologie (IreMus - Bruxelles); Internationale Fachtagung Bildung, Geselligkeit, Identität. Chorsingen im Ostseeraum im fruehen 19. Jahrhundert (Institut für Kirchenmusik und Musikwissenschaft, Greifswald Universitaet), a także publikują w recenzowanych wydawnictwach w języku angielskim, także francuskim i niemieckim. Ponadto pracownicy naukowo-dydaktyczni ocenianej jednostki są członkami międzynarodowych stowarzyszeń i towarzystw naukowych (np. International Musicological Society, International Biographical Centre Advisory Council w Cambridge; American Biographical Institute Research Association). Jest to forma stałej weryfikacji na forum międzynarodowym efektów działalności artystycznej i wyników badań naukowych, które są bezpośrednio związane z treściami programowymi i przedmiotowymi efektami kształcenia.

Jednostka podjęła ponadto szereg innych działań służących umiejdzynarodowieniu procesu kształcenia poprzez organizowane warsztaty, kursy i wykłady prowadzone przez przedstawicieli zagranicznych ośrodków naukowych i artystycznych: (w zakresie dyrygentury – przez profesora dyrygentury z Tbilisi Saxelmçipo Kōnservatorija (Tbilisi, Gruzja); w zakresie harmonii tonalnej

i analizy dzieła muzycznego – przez profesora harmonii i analizy z Koninklijk Conservatorium Brussel (Bruksela, Belgia); w zakresie edytorstwa i dokumentacji i historii polskiej kultury muzycznej – przez dyrektora Polish Music Center przy Thornton School of Music, University of Southern California; w zakresie historii muzyki – przez profesora z Kansas State University, School of Music, Theatre, and Dance; w zakresie dyrygentury – przez profesora dyrygentury z Tbilisi Saxelmçipo Konservatoria (Tbilisi, Gruzja). Ponadto – na podstawie instytucjonalnej umowy o współpracy z Tbilisi Saxelmçipo Konservatoria. Pedagodzy Wydziału, w tym prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku, wyjechali w 2018 na wykłady i warsztaty do partnerskiej uczelni a także uczestniczyli w programie ERASMUS+ w formie wyjazdów z wykładami na Universität für Musik und darstellende Kunst w Wiedniu, oraz uczestniczyli w seminariach w Conservatoire Royal de Bruxelles.

Istotnym elementem umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest weryfikacja programów kształcenia i planów studiów w ramach międzynarodowych seminariów i konferencji, poświęconych m.in. kształceniu na specjalnościach wykonawczych, w tym na kierunku Dyrygentura (Seminarium SFAM: *Les enseignements de l'Analyse et leurs incidences sur les multiples pratiques interprétatives* – Paris, Les Journées d'Analyse Musicale, SFAM, CRR Paris; Seminarium HarMA: *Harmony and Music Analysis Seminar*, Bruxelles).

W ramach programu Erasmus + Uczelnia podpisała 80 umów o współpracy z uczelniami w: Austrii, Belgii, Bułgarii, Chorwacji, Czechach, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, na Litwie, Łotwie, w Niemczech, Rumunii, na Słowacji, w Słowenii, Szwecji, Turcji, Wielkiej Brytanii i we Włoszech.

Studenci kierunku Dyrygentura są zachęceni do uczestnictwa w programie Erasmus, a zasadą stało się nawiązywanie kontaktów z profesorami uczelni partnerskich bezpośrednio przez profesorów ocenianego kierunku, co pozwala na optymalizację studenckiej wymiany międzynarodowej. W ocenianym okresie studenci uczestniczyli w programie ERASMUS studiując w następujących uczelniach: Kunstuniversität Graz (KUG), Universität für Musik und darstellende Kunst Wien, Lithuanian Academy of Music and Theatre (Wilno), Estonian Academy of Music and Theatre (Tallinn). Studenci kierunku Dyrygentura zakwalifikowali się ponadto na prestiżowe niemiecko-skandynawskie warsztaty orkiestrowe, zwieńczone koncertem w Filharmonii Berlińskiej. Istnieje także możliwość wyjazdu na studia do uczelni w Szwajcarii w ramach Swiss-European Mobility Programme.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci i pedagodzy ocenianego kierunku biorą czynny udział w programach mobilności, a Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki współpracuje z wieloma ośrodkami naukowymi z zagranicy. Studenci mają możliwość uczestnictwa w lektoratach języka obcego, a także zajęciach prowadzonych przez wykładowców z uczelni partnerskich. Są motywowani przez pedagogów do udziału w programie ERASMUS+, a Uczelnia wpiiera studentów pod względem administracyjnym i organizacyjnym w tym zakresie.

Kluczowy wpływ na koncepcję kształcenia mają zagraniczne doświadczenia dydaktyczne pracowników jednostki – dają niezwykle istotną możliwość weryfikacji efektów kształcenia w wymiarze międzynarodowym. Pozwalają na bardzo cenne porównania w zakresie infrastruktury, organizacji procesu kształcenia i ogólnej koncepcji kształcenia. Przede wszystkim skutkują konkretnymi propozycjami rozwiązań, służących podwyższaniu jakości kształcenia i optymalizacji planów studiów, tak w zakresie treści programowych, jak i wymiaru godzin poszczególnych modułów kształcenia. Aspekty międzynarodowej i krajowej współpracy naukowej i artystycznej jednostki mające wpływ na projektowanie efektów kształcenia i programu studiów na ocenianym kierunku mają wymiar indywidualny (personalny), jak i instytucjonalny. W kształceniu dyrygentów wykorzystywane jest przede wszystkim

indywidualne doświadczenie artystyczne i dydaktyczne pedagogów klasy dyrygentury. Własna, bardzo aktywna międzynarodowa działalność osób prowadzących zajęcia z przedmiotu głównego daje możliwość stałej weryfikacji i aktualizacji założeń dotyczących efektów kształcenia, z realnymi możliwościami prowadzenia działalności dyrygenckiej, decydującymi o sukcesie zawodowym absolwentów.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1

Siedzibą uczelni są dwa zabytkowe, odrestaurowane budynki, które łącznie z parkingiem, hotelem „Dom Muzyka” oraz domem studenckim „Sonata” tworzą zamknięty campus Uczelni. W budynkach tych mieści się w sumie: 68 sal dydaktycznych; Sala Koncertowa o powierzchni ok. 300 m² z podwyższoną sceną o powierzchni ok. 60 m², widownią – z miejscami dla 250-300 osób, dwoma koncertowymi fortepianami Steinway; Sala Kameralna – ze sceną z fortepianem, miejscem dla chóru 40 osobowego oraz miejscami dla publiczności (50 miejsc); dwie sale kameralne: S1 (sala do prób przedstawiń operowych)) i S2 (mała sala z podwyższoną sceną); Czytelnia, Wypożyczalnia i Fonoteka, składające się na ogólnouczelnianą Bibliotekę Główną;

Studio Nagrań; dwie pracownie kompozytorskie, w tym Pracownia Muzyki Elektroakustycznej i Filmowej oraz dwa bufety. Pomieszczenia dydaktyczne dostosowane są zarówno do prowadzenia wykładów w dużych grupach, jak i zajęć indywidualnych. Większość z nich wyposażona jest w wysokiej klasy instrumenty. Do użytku pedagogów i studentów oddanych jest 58 fortepianów, 45 pianin, klawesyn, szpinet, organy oraz instrumenty perkusyjne. Sale wykładowe wyposażone są dodatkowo w sprzęt do odtwarzania dźwięku oraz obrazu. Pedagodzy prowadzący wykłady w dużych grupach mają do dyspozycji klimatyzowane audytoria wyposażone w rzutnik multimedialny, odtwarzacz DVD, telewizor, mikrofony, wysokiej jakości sprzęt do słuchania muzyki oraz wysuwany ekran do oglądania projekcji wyświetlanych z rzutnika. Do dyspozycji Wydziału pozostają wyodrębnione dwie sale do prowadzenia zajęć z Dyrygentury: 211 i 321 – z dwoma fortepianami, lustrem i ekranem, a w s. 211 dodatkowo z komputerem umożliwiającym korzystanie z zasobów internetowych. Studio Nagrań Akademii Muzycznej w Gdańsku dysponuje nowoczesnymi, odpowiednio wyposażonymi uniwersalnymi pomieszczeniami studyjnymi, służącymi do realizacji różnego rodzaju produkcji muzycznych. Dopełnieniem możliwości infrastrukturalnych badanej Jednostki jest Sala komputerowa w której odbywają się zajęcia z technologii informacyjnych i technik multimedialnych wyposażona w 10 stanowisk komputerowych podłączonych do Internetu, służąc studentom do poznawania i wykorzystania w praktyce nowych technologii związanych m.in. z obsługą programów komputerowych wspomagających tworzenie i zapisywanie muzyki.

Opisana baza dydaktyczna i naukowa na ocenianym kierunku dostosowana jest ściśle do potrzeb wynikających z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku oraz daje możliwość osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku. Dostosowanie jej rozmiarów do liczebności studentów oraz planów rozwoju kierunku służy realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku.

7.2

Biblioteka Główna Akademii Muzycznej w Gdańsku od 1994 r. jest członkiem rzeczywistym International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centers (IAML). Dysponuje pomieszczeniami o powierzchni łącznej 491 m², w których do dyspozycji użytkowników jest 27 miejsc w Czytelni, 4 stanowiska odsłuchowe w Fonotece, 21 komputerów, w tym 12 dostępnych dla czytelników, ponadto 1 komputer w Czytelni dostosowany do potrzeb czytelników niewidomych. Użytkownicy korzystający z Czytelni mają ponadto możliwość podłączenia osobistego komputera przenośnego, dostępu do gniazda internetowego (łącze stałe), a także korzystania z sieci Wi-Fi (uczelniana sieć bezprzewodowa). Zasoby biblioteczne obejmują łącznie ponad 115 tysięcy dokumentów, w tym m.in. druki zwarte, druki muzyczne, w tym partytury zapisane w systemie Braille'a, wydawnictwa ciągłe, rękopisy muzyczne, płyty analogowe i płyty CD oraz dokumenty życia społecznego. Studenci i pracownicy mają zapewniony dostęp, ze wszystkich terminali na terenie uczelni i domów studenckich, do elektronicznych światowych baz danych: Naxos Music Library – cyfrowej biblioteki muzycznej zawierającej ok. 137 tysięcy płyt CD; Oxford Music Online – angielskojęzycznych encyklopedii muzycznych; Medici.tv – zawierającej ponad 3500 dzieł muzycznych w formie audio-video; zarejestrowanych od 1940 do czasów współczesnych, ponad 2000 nagrań video koncertów, oper, baletów, materiałów dokumentalnych i kursów mistrzowskich. W Czytelni dostępny jest ponadto terminal przeznaczony do korzystania z Wypożyczalni online Biblioteki Narodowej Academica – innowacyjnego systemu cyfrowych wypożyczeń międzybibliotecznych, który pozwala na natychmiastowy dostęp do publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, za pośrednictwem terminali bibliotecznych. Dostęp do zbiorów zapewniają także katalogi tradycyjne: alfabetyczne oraz rzeczowe – książek, druków muzycznych i rękopisów muzycznych; alfabetyczny i przedmiotowy katalog zawartości czasopism muzycznych; przedmiotowy katalog dokumentów życia społecznego; centralny katalog materiałów orkiestrowych oraz centralny katalog oper jednoaktowych znajdujących się w bibliotekach krajowych akademii muzycznych.

7.3

Monitorowanie sal dydaktycznych, stanu ich wyposażenia oraz dbałość o stan instrumentów i ich strojenie świadczy o właściwej polityce Jednostki. Księgozbiór i materiały nutowe gromadzone są zgodnie z potrzebami kształcenia na kierunku Dyrygentura. Aktualny stan badań prowadzonych w dziedzinach i dyscyplinach nauki i sztuki związanych z tym kierunkiem jest stale uaktualniany przez kadrę naukowo-dydaktyczną, a najnowsze piśmiennictwo zalecane w sylabusach przedmiotów jest na bieżąco kompletowane. Dodatkowo od 2014 r. Biblioteka prowadzi działania mające na celu pomoc w pozyskaniu materiałów bibliotecznych dla osób niewidomych. Obok katalogów tradycyjnych czytelnicy mają do dyspozycji katalogi komputerowe: katalog dostępny z terminali na terenie Biblioteki w programie WinOpus oraz katalog on-line w programie VTLS-Virtua, który umożliwia zdalną obsługę czytelników.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zdaniem ZO infrastruktura dydaktyczna jest bardzo dobra. Zaspokajają aktualne potrzeby wynikające ze specyfiki kształcenia na kierunku dyrygentura. Liczba i wyposażenie sal dydaktycznych są wystarczające dla prowadzenia zajęć indywidualnych i w małych grupach dla

studentów ocenianego kierunku. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową (w tym zasobami bibliotecznymi), która zapewnia realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów w powiązaniu z możliwością osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia, w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności, w tym umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych, a także realizacji projektów artystycznych związanych z zakresem ocenianego kierunku. Studenci mogą korzystać z odpowiedniej infrastruktury dydaktycznej, w tym infrastruktury na potrzeby badań naukowych i pracy zawodowej. System wypożyczeń działa prawidłowo, biblioteka jest dobrze wyposażona. Mocną stroną działalności Biblioteki oraz Fonoteki zawierających odpowiednie zbiory książek, materiałów nutowych, nagrań jest stałe i sukcesywnie uzupełnianie zbiorów. Dużym ułatwieniem dla użytkowników jest stworzenie przez Jednostkę możliwości korzystania ze wszelkich dostępnych źródeł informacji.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

.....

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

- 8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia
- 8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1

Obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci w sposób pozytywny ocenili system opieki i wsparcia wyjaśniając, iż podstawowym jego elementem jest żywa relacja między pracownikami Jednostki a studentami. Według informacji przekazanych przez studentów, ze względu na wyjątkowo niską liczebność poszczególnych roczników, nieprzekraczającą trzech studentów, kształcenie oraz opieka i wsparcie studentów mają charakter wyjątkowo indywidualny i dostosowywany do pojedynczych potrzeb i predyspozycji. Jak poinformowali studenci, prowadzący pozostają do ich dyspozycji zarówno podczas zajęć dydaktycznych, jak i poza nimi – w ramach konsultacji oraz kontaktu mailowego lub telefonicznego. Obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wyrazili opinię, iż pracownicy Jednostki silnie angażują się w ich wsparcie oraz wykazują się szczerym zainteresowaniem potrzebami studentów oraz efektywnością ich rozwoju – udzielając wszelkich niezbędnych wskazówek zarówno związanych z procesem kształcenia, jak i całokształtem artystycznej działalności studentów wizytowanego kierunku.

Jak poinformował Pełnomocnik Rektora ds. studentów niepełnosprawnych, w Uczelni zagwarantowane jest pełne wsparcie dostosowywane do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Wśród obszarów, w których udzielane jest wsparcie, Pełnomocnik wskazał: dostosowywanie procesu dydaktycznego (w tym metod kształcenia), pośrednictwo w kontaktach z prowadzącymi, opracowywanie i przygotowywanie dostosowanych materiałów dydaktycznych, dostosowanie form zaliczeń, zatrudnianie asystentów, kursy orientacji przestrzennej dla osób niewidomych. Obecnie na wizytowanym kierunku nie studiuje osoby niepełnosprawne, jednak wedle relacji Pełnomocnika popartych przykładami dotyczącymi

innych kierunków, Jednostka jest w pełni przygotowana na przyjęcie niepełnosprawnych studentów oraz udzielenie im kompleksowego wsparcia, co pozostaje spójne z opinią Zespołu Oceniającego PKA.

Studenci, poza Stypendium rektora dla najlepszych studentów, nie wskazywali systemowych mechanizmów motywujących ich do wszechstronnego rozwoju, które byłyby realizowane przez wizytowaną Jednostkę. Jest przy tym istotnym, iż studenci wielokrotnie podkreślali, że potrzeby wszechstronnego rozwoju są ich potrzebami wewnętrznymi wynikającymi z charakteru rozwoju, jaki wybrali – rozwoju artystycznego. Wobec relacji studentów, jakoby uczelnia była swoistym uzupełnieniem indywidualnych zainteresowań i artystycznej drogi życia, należy uznać, iż konieczność dodatkowych mechanizmów motywujących w przypadku wizytowanego kierunku nie występuje. Stypendium Rektora dla najlepszych studentów w wizytowanej Jednostce jest przyznawane studentom na podstawie kryteriów opartych o średnią ocen oraz osiągnięcia naukowe i artystyczne.

W Jednostce funkcjonują m.in. Koło Artystyczno-Naukowe Wydziału Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki oraz Koło Artystyczno-Naukowe Baltic Chamber Choir, a także innego rodzaju zespoły muzyczne rozmaitej wielkości. Obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA przedstawiciele studenckiego ruchu artystyczno-naukowego w sposób przychylny wypowiedzieli się o jego funkcjonowaniu w Jednostce oraz uzyskiwanym wsparciu. Jak poinformowali studenci, wsparcie merytoryczno-organizacyjne otrzymują oni od grona dziekańskiego, natomiast wsparcie dotyczące warstwy artystyczno-wykonawczej od kadry dydaktycznej. Przedstawiciele kół poinformowali, iż w swojej działalności mogą oni wykorzystywać infrastrukturę będącą w dyspozycji Jednostki, w tym sale prób oraz sale koncertowe. Studenci wyrazili opinię, iż funkcjonowanie studenckiego ruchu artystycznego stanowi fundamentalny element ich rozwoju i autopromocji – uczestnicząc we wspólnie organizowanych inicjatywach, mają oni również możliwość wystąpienia przed publicznością zewnętrzną. Co niewątpliwie istotne, w pracy kół oraz zespołów artystycznych uczestniczą przedstawiciele różnych kierunków studiów, zajmujący różnorodne funkcje w zespole – z perspektywy studentów, tego rodzaju współpraca pozwala już na etapie studiów praktycznie w pełni funkcjonować w środowisku i okolicznościach analogicznych do przyszłej pracy zawodowej. Działalność kół artystyczno-naukowych jest finansowana poprzez doraźne dotacje dziekańskie, które studenci przeznaczają również na wyjazdy i uczestnictwo w wydarzeniach zewnętrznych. Wysokość uzyskiwanego wsparcia finansowego studenci ocenili jako adekwatną do występujących potrzeb oraz umożliwiającą nieskrępowaną działalność.

W Jednostce funkcjonuje Samorząd Studencki, którego przedstawiciele wypowiedzieli się w sposób przychylny o współpracy z Władzami Uczelni oraz Wydziału. Jak poinformowali samorządowcy, przedstawiciele Samorządu Studenckiego wchodzi w skład Rady Wydziału, Senatu oraz komisji stypendialnych, gdzie w sposób nieograniczony mogą zabierać głos, a ich zdanie jest brane pod uwagę. Przedstawiciele Samorządu wyrazili opinię, iż zarówno władze rektorskie, jak i grono dziekańskie wykazują się otwartością na ich potrzeby oraz chętnie zasięgają opinii studentów. Wśród inicjatyw podejmowanych przez Samorząd wskazywano między innymi: Juwenalia, Festiwal Mikstury Kultury, Szlachetną Paczkę oraz innego rodzaju akcje zbiórek charytatywnych. Do dyspozycji Samorządu Studenckiego oddano Biuro wyposażone w komputer i drukarkę. Jak poinformowali samorządowcy, na cele ich działalności przeznaczony jest budżet w wysokości 20 tysięcy złotych, który z ich perspektywy mógłby ulec zwiększeniu – przedstawiciele Samorządu popierali swoją potrzebę faktem nieustannego rozwoju podejmowanych inicjatyw oraz ich rosnących kosztów. Potrzeba zwiększenia budżetu Samorządu Studenckiego może także znajdować odzwierciedlenie w potrzebie uczestnictwa przedstawicieli Samorządu w konferencjach i posiedzeniach Parlamentu Studentów RP oraz jego komisji branżowej – Forum Studentów Uczelni Artystycznych.

W Uczelni funkcjonuje Biuro Promocji Artystycznej, które wspiera studentów w przedstawianiu ich umiejętności na przykład poprzez promowanie koncertów i innych inicjatyw kierowanych do szerokiej widowni. Co niewątpliwie istotne, Biuro samodzielnie przygotowuje i kolportuje materiały promocyjne, dzięki czemu autorzy wydarzeń mogą w pełni skupić się na warstwie artystyczno-wykonawczej. Wedle relacji przedstawicieli Biura, dzięki jego działalności, wydarzenia i inicjatywy podejmowane przez Uczelnię oraz samodzielnie – przez jej studentów, cieszą się dużą popularnością w społeczności lokalnej, która gremialnie uczestniczy w przygotowywanych koncertach.

Ponadto, przy Akademii powołano Biuro Karier, które za pośrednictwem profilu na portalu Facebook informuje o różnorodnych ofertach staży, praktyk, pracy, a także o konkursach i innych wydarzeniach, które z punktu widzenia studentów mogą być atrakcyjnymi w celu autopromocji oraz zdobywania doświadczenia. Ponadto, Biuro Karier oferuje pomoc w przygotowywaniu dokumentów aplikacyjnych, a także doradztwo zawodowe. Do wiadomości Zespołu Oceniającego PKA przedstawiono również informacje dotyczące warsztatów „Artysta w biznesie”, popularyzujących wiedzę z zakresu praktyki przedsiębiorczości wśród studentów Akademii – w warsztatach, wedle relacji przedstawiciela Biura Karier, brał również udział student wizytowanego kierunku.

Z perspektywy studentów wizytowanego kierunku, najskuteczniejszym elementem wsparcia w zakresie kontaktów z rynkiem pracy jest umożliwienie im udziału w podejmowanych w Uczelni inicjatywach artystycznych, w tym okazjonalnych i okolicznościowych koncertach, w których mają oni szansę zaistnieć w szerokiej świadomości i przedstawić swoje umiejętności wśród potencjalnych pracodawców z branży artystycznej. Podobnie, studenci w sposób wyjątkowo pozytywny wypowiadali się na temat współpracy Jednostki z lokalnymi profesjonalnymi orkiestrami, dzięki której mają możliwość okazjonalnej pracy z zawodowymi muzykami – jest to dla nich pożyteczna droga do prezentowania swoich umiejętności i starań o ewentualne przyszłe zatrudnienie. Obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci w sposób przychylny wypowiadali się o wsparciu pracowników administracyjnych, w tym o funkcjonowaniu dziekanatu oraz możliwości sprawnego rozwiązania tam wszelkich spraw studenckich. Ponadto, jak poinformowali studenci, wszelkie sprawy bieżące mogą oni rozwiązywać również dzięki wsparciu grona dziekańskiego, które określili jako otwarte na ich potrzeby. Obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci nie podawali przykładów wniosków składanych w sposób formalny wyjaśniając, iż w pełni skuteczne pozostają metody rozwiązywania spraw studenckich oparte o drogi nieformalne. Wobec przedstawionych powyżej informacji, całość systemu opieki i wsparcia studentów w wizytowanej Jednostce należy uznać jako kompleksową oraz adekwatną do występujących potrzeb.

8.2

Niemal wszelkie niezbędne informacje związane z systemem opieki i wsparcia w wizytowanej Jednostce zamieszczono na stronie internetowej Uczelni. Do dyspozycji studentów pozostają informacje związane ze stypendiami i sprawami socjalnymi, domami studenckimi, niemniej nie zamieszczono precyzyjnej informacji o kryteriach przyznawania Stypendium rektora dla najlepszych studentów – są one możliwe do zlokalizowania wyłącznie z użyciem zewnętrznej przeglądarki internetowej – Regulamin określający zasady przyznawania punktów za określone osiągnięcia nie został zamieszczony w sekcji związanej ze stypendium rektora. Na stronie Internetowej Uczelni można znaleźć bazę kół naukowych, a także podstronę Biura Promocji Artystycznej oraz Biura Karier. Na fanpage'u Biura Karier w portalu Facebook zamieszczono liczne aktualności, w tym oferty pracy, warsztatów i konkursy kierowane do studentów. Strona internetowa Jednostki dostarcza informacji o dostępności dziekanatu i Władz Wydziału, a także o aktualnościach związanych z życiem Uczelni. Całość dostępu do informacji o formach

wspierania i motywowania studentów należy uznać za kompleksową, jednak wymagającą uzupełnienia zgodnie z zaleceniami. Według przedstawicieli Jednostki odpowiedzialnych za funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, co potwierdzili również studenci obecni podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, podstawę rozwoju systemu opieki i wsparcia oraz kadry wspierającej proces kształcenia stanowią rozmowy ze studentami oraz rzeczywista świadomość ich potrzeb wynikająca z faktu niskiej liczebności poszczególnych roczników, nieprzekraczających trzech studentów. Istotnym elementem budowania wiedzy o potrzebach i opiniach studentów są realizowane cyklicznie spotkania grona dziekańskiego ze studentami m. in. wizytowanego kierunku. Do wiadomości Zespołu Oceniającego PKA nie przedstawiono przykładów rozwoju systemu opieki i wsparcia na wniosek studentów, jednak wobec wysokiego poziomu satysfakcji z obecnie funkcjonujących rozwiązań, fakt ten należy uznać za zrozumiały. Na stronie internetowej Uczelni nie zamieszczono precyzyjnej informacji o kryteriach przyznawania Stypendium rektora dla najlepszych studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Opieka i wsparcie dla studentów wizytowanego kierunku zostały zorientowane na ich potrzeby. Jednostka zapewnia wsparcie studentów z niepełnosprawnościami na poziomie adekwatnym do potrzeb. Prowadzący zajęcia w wizytowanej Jednostce wykazują silne zaangażowanie we wsparcie studentów oraz pozostają dostępni zarówno w ramach konsultacji, jak i kontaktów pośrednich. Jednostka zapewnia adekwatne do potrzeb mechanizmy motywujące do wszechstronnego rozwoju, a studenci otrzymują niezbędne wsparcie pracowników administracyjnych.

Jednostka zapewnia znaczące wsparcie Samorządu Studenckiego oraz pełne wsparcie studenckiego ruchu artystyczno-naukowego. Gwarantowany jest dostęp do informacji o systemie opieki i wsparcia oraz uwzględniane są opinie studentów w monitorowaniu systemu opieki i wsparcia oraz funkcjonowaniu kadry wspierającej proces kształcenia.

Dobre praktyki

.....

Zalecenia

1. Jednostka powinna opublikować szczegółowe kryteria przyznawania Stypendium rektora dla najlepszych studentów w sekcji strony internetowej właściwej dla tegoż stypendium.
2. Jednostka powinna, w miarę możliwości finansowych, dążyć do zwiększenia wsparcia materialnego przeznaczonego dla Samorządu Studenckiego.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
<i>Wydział nie spełnia wymagań kadrowych określonych w 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać jednostki</i>	Zarzut dotyczący braku minimum kadrowego stał się bezprzedmiotowy z mocy art. 205 ust. 5 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018

<p><i>organizacyjne Uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 144, poz. 1048 z późn. zm.) tj. <u>na poziomie studiów II stopnia</u>, bowiem brak jest dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających wykształcenie i dorobek artystyczny w zakresie dyrygentury.</i></p>	<p>poz. 1669, z późn. zm.), która z dniem 1 października br. zniosła wymagania w tym zakresie.</p> <p>Niezależnie od powyższego Władze Wydziału w trakcie wizytacji poinformowały, iż monitorowanie polityki kadrowej w celu zabezpieczenia procesu kształcenia i zatrudnianie kadry o najwyższych kompetencjach, posiadającej stopnie w zakresie sztuki i znaczący dorobek artystyczny w zakresie dyrygentury symfoniczno-operowej, jest dokonywane na bieżąco.</p>
---	--

Przewodniczący Zespołu Oceniającego

/prof. Andrzej Godek/